

RONAN FELIX

VERSLAG & WAARNEMINGEN:

Vogelreis Extremadura Spanje.

(Donderdag 22/04/2010 –
Maandag 26/04/2010)

I. ALGEMENE INFORMATIE.

1. Waarom Extremadura?

Extremadura is een prachtige, makkelijk te bereiken en zeer toegankelijke plaats om vogels te gaan kijken. Ondertussen was het alweer meer dan 10 jaar geleden dat we het “Koninkrijk der Arenden” bezocht hadden. Hoog tijd dus om in eigenste persoon te gaan constateren wat er geworden was en is van dit gebied. Onze uitvalsbasis lag in Torrejon El Rubio, ideaal om zowel het Nationaal Park Monfragüe als de omringende dehesa en steppen te bezoeken. Omwille van onze ideale vluchttijden, bij het heenreizen op donderdag 22 april 's ochtend vroeg en bij het terugreizen op maandagnamiddag 26 april, bleken 5 dagen meer dan voldoende om alle targetspecies te scoren. We genoten dan ook met volle teugen van één van de meest ongerepte gebieden in Europa.

2. Deelnemers.

Ronan Felix
Robrecht De Frieslaan 30
9150 Rupelmonde

Henri Felix
Gelaagstraat 17
9150 Rupelmonde

3. Reisweg.

Onze reis werd geboekt via Day One Travel te Kruibeke. We opteerden om te vertrekken van op de nationale luchthaven te Zaventem met SN Brussels Airlines. Even werd overwogen om met low cost maatschappij Ryanair vanuit Charleroi te vertrekken maar we verkozen uiteindelijk toch voor zekerheid. Achteraf gezien een uitstekende keuze daar een IJslandse vulkaan met quasi onuitspreekbare naam het programma van Ryanair tijdens die periode volledig in de war stuurde.

De vlucht van de Belgische hoofdstad naar de Spaanse duurde een kleine 3 uur. Bij aankomst in Madrid vroegen we aan de medewerkers van Atesa wagenverhuur welk deel van de ring M40 we het best zouden nemen om op de plek van bestemming te geraken. Op aanraden van hen namen we het zuidelijke deel (sur) van de ring. Dit bleek inderdaad de snelste manier te zijn om aansluiting te vinden met de A5, de zogenaamde autovia de Extremadura. Bij de terugreis volgden we het noordelijke deel van de ring om de luchthaven te bereiken en die (om)weg is inderdaad veel langer. Houd er in elk geval rekening mee dat men bewust het verkeer langs de noordenring leidt om de luchthaven te bereiken.

4. Verblif.

Ons verblijf in Torrejón el Rubio werd vooraf telefonisch gereserveerd vanuit België. Pension Monfragüe bestaat uit 2 delen, een restaurant en cafégedeelte en een slaappedeelte enkele huizen verderop. Dit pension is zowat overal bekend bij de vogelaars en toeristen die tijdens het voorjaar de regio bezoeken zodat men best op voorhand kan reserveren. Er dient wel gezegd te worden dat er ondertussen in Extremadura voldoende verblijfgelegenheid gecreëerd werd in de afgelopen jaren. Let op! In Pension Monfragüe zijn de gastvrouwen enkel de Spaanse taal machtig. We betaalden voor een verblijf van 4 nachten in een habitación doble €192,00.

Pension - Restaurant Monfragüe

Paseo Pizarro 25

Torrejón el Rubio

Cáceres – Extremadura

T : (927) 45.50.26

5. Huurwagen.

De auto werd, zoals we al jaren doen, vooraf gereserveerd via het reisbureau. En opnieuw werd in zee gegaan met verhuurbedrijf Sunny cars. De oorspronkelijk gereserveerde Citroën C3 bleek in werkelijkheid een zwarte Seat Ibiza te zijn en werd administratief geregeld via de balie van Atesa. Dit voor een bedrag van € 226,00 + € 100,00 waarborg via creditcard. De wagen stond keurig op de aangewezen plek te blinken op de officiële car rental parking tussen de andere mobiele Atesa eigendommen en werd vooraf door onszelf aan een grondige controle onderworpen.

Opgelet bij het inleveren van de wagen! De summiere aanduiding van en de te korte afrit naar de car rental return area worden zeer makkelijk gemist!

6. Gebruikte documenten/informatie.

6.1. Boeken.

☺ Lars Jonsson: *Vogels van Europa.*

☺ Dick Forsman: *The Raptors of Europe and the Middle East.*

6.2. Verslagen.

☺ Bart De Keersmaecker: *Reis Extremadura 24/04 – 8/05/2004*

☺ Ronan Felix: *Vogelreis Extremadura & Coto de Donana: Zaterdag 01/05/1999 – Zondag 09/05/1999*

6.3. Kaarten.

☺ Michelin 444: *Centraal Spanje (schaal 1/400.000).*

6.4. Andere Informatiebronnen.

Een andere bron van informatie en heden ten dage onontbeerlijk is het internet. Onderstaande websites werden gedurende de korte voorbereiding meerdere malen geconsulteerd omdat zij informatie bevatten zoals beschrijvingen van gebieden, soorten, checklists, ...

www.spainbirds.com

www.extremadurabirds.net

www.monfrague.org

Verder hebben we nog contact gehad met Glenn Vermeersch die een maand voor ons hetzelfde gebied had doorkruist voor een korte fotoreis. Hij bezorgde ons zeer betrouwbare informatie betreffende soorten zoals Grijske wouw, Steen- en Spaanse keizerarend, waarvoor dank.

Ook met Filip en Gerrit De Vos hadden we contact. Zij zouden enkele dagen voor ons vertrek afreizen zodat we op hen konden rekenen voor zeer betrouwbare informatie en recent vogelnieuws uit de regio. Echter, door de luchtverkeerverlamming van de Eyjafjallajökull werd hun reis noodgedwongen enkele weken uitgesteld waardoor de rollen werden omgekeerd. De familie Felix werd nu aangever en de familie De Vos ontvanger.

7. Programma.

Donderdag 22/04/2010.

Transfer Madrid → Torrejón el Rubio

Birding A5 (Valmojado / El Gordo) – Embalse de Arrocampo Almaraz – Monfragüe – Torrejón el Rubio

Vrijdag 23/04/2010.

Birding Monroy – Monfragüe – Embalse de Arrocampo Almaraz – Torrejón el Rubio

Zaterdag 24/04/2010.

Birding Belén steppen – Santa Martha de Magasca steppen – Sierra de las Perdices – Embalse de Talavan

Zondag 25/04/2010.

Birding La Serena – Monfragüe

Maandag 26/04/2010.

Transfer Torrejón el Rubio → Madrid

Birding Monfragüe – Embalse de Arrocampo Almaraz – A5 (Alberche)

II. BEZOCHTE GEBIEDEN.

A. Natuurpark van Monfragüe.

Het natuurpark van Monfragüe is gelegen in het bergachtig gebied (we spreken niet van echte bergen daar de hoogste toppen maar net over 500 meter gaan) gevormd door de stromen Taag en Tietar en beslaat een oppervlakte van 17.582 ha. Door de tijd heen hebben deze twee stromen diepe kloven uitgesneden. Deze twee rivieren werden in de jaren zestig ingedamd zodat er zogenaamde reservoirs (o.a. Embalse de Torrejón) ontstonden. Zoals op vele plaatsen in Spanje heeft dit gebied ook onder zeer grote druk gestaan, zo waren er bijvoorbeeld in de jaren zeventig plannen om het oorspronkelijk mediterrane bos te vervangen door eucaliptusbomen. Door verzet van natuurbeschermers werd op 4 april 1979 Monfragüe tot NP uitgeroepen. Met uitzondering van de steppevogels is dit gebied the place to be wat betreft het terugvinden van alle vogelsoorten uit de regio. Een goede raad: vermijd Monfragüe in het weekend, het natuurpark wordt dan overspoeld door toeristen en dagjesmensen!

A1. Stuwmeer bij Torrejón el Rubio.

Dit stuwmeertje werd enkele avonden bezocht en dan voornamelijk voor het horen en zien van de Moorse nachtzwaluw. Auditief werd deze nachtzwaluw 2 van de 3 bezoeken waargenomen. Visueel bleek en bleef ze onvindbaar. Wanneer men in Pension Monfragüe overnacht, kan men deze stuw gemakkelijk bereiken door de tweede straat naar rechts Calle Alfonso XIII te nemen.

Waarnemingen: Slangenarend, Griel, Moorse nachtzwaluw, Hop, Kleine zwartkop.

A2. Peña Falcón.

Daar waar de bergrug door de Taag wordt doorgesneden heeft men aan de overzijde van deze rivier een rots waar tal van vogels, hoofdzakelijk raptors, verblijven. Een parkingplaats is voorzien, maar houd rekening met de horde toeristen die hier continu door de reibussen worden uitgespuwd. Het loont steeds de moeite om een korte wandeling te maken zodat de hele rots kan afgescand worden. De rotskam net ten zuiden van de Peña Falcón richting Torrejón leverde ons op vrijdag 23/04 een prachtig Steenarenden spektakel op.

Waarnemingen: Monniksgier, Vale gier, Aasgier, Steenarend, Slechtvalk, Zwarte tapuit, Blauwe rotslijster, Baardgrasmus, Grijze gors.

A3. Puente Del Cardenal.

Net voorbij de nieuwe brug over de Taag heeft men een klein uitzichtpunt over de rivier. Van hieruit kan men ook een wandeling maken richting oude brug over de Taag. Door de hoge waterstand van dit jaar stond deze weg gedeeltelijk onder water.

Waarnemingen: Zwarte ooievaar (op nest), Aasgier, Alpengierzwaluw, Zwaluwen.

A4. Puerto de la Serrana.

Deze plek bezochten we op aangeven van een Engelse birder. Het is de meest noordelijke ridge van het natuurpark en hier wordt geregeld Havikarend waargenomen. Op de laatste dag van ons verblijf en dus op onze terugweg naar de luchthaven in Madrid verbleven we hier enkele uren.

Waarnemingen: Monniksgier, Vale gier, Havikarend, Slangenarend, Wielewaal, Blonde tapuit, Provençaalse grasmus, Raaf.

A5. Mirador de Tajadilla.

Komende van Villareal de San Carlos, nog voor de stuwdam heeft men een ruime en groene parkeer- en picknickplaats langs de rechteroever van de Taag. Aan de overzijde ervan tref je een rotsmassief met tal van vogels aan. Er is ook een schuilhut aanwezig maar die belemmert alleen maar het zicht.

Waarnemingen: Zwarte ooievaar, Monniksgier, Vale gier, Aasgier, Slangenarend, Dwergarend, Wielewaal.

A6. Mirador de la Báscula.

Was vroeger dé plaats in Monfragüe om Spaanse keizerarend te zien, nu is de Portilla del Tietar een veel betrouwbaardere plek. Wel heb je hier nog steeds een prachtig uitzicht op een deel van het park bezaaid met mature kurkeiken. Op een enorm nest van een Monniksgier in één van deze eiken zat een Vale gier.

Waarnemingen: Monniksgier, Vale gier.

A7. Portilla del Tietar.

Dit is de laatste gierenrots wanneer men vanuit Villarreal de San Carlos komt. Er werd ondertussen, een nog steeds te kleine, parkeerplaats aangelegd. Hierdoor worden vele wagens links en rechts langs het smalle baantje gezet wat af en toe de nodige verkeershinder en frustratie met zich meebrengt. Deze rots heeft in de loop der jaren meer en meer aan populariteit gewonnen en wordt dan ook gedurende de volle dag en het eerste deel van de nacht druk bezocht.

Waarnemingen: Zwarte ooievaar, Monniksgier, Vale gier, Spaanse keizerarend, Slangenarend, Dwergarend, Oehoe, Baardgrasmus, Blauwe rotslijster, Grijze gors.

A8. Estacion Monfragüe.

In de buurt van dit ondertussen gerenoveerde treinstation kunnen wandelingen worden gemaakt waarbij de meeste soorten uit het park kunnen worden waargenomen. Gelegen ten noorden van het park richting Malpartida de Plasencia.

Waarnemingen: *Slangenarend, Dwergarend, Hop, Blauwe ekster.*

B. Embalse de Arrocampo Almaraz.

Een interessant stuwmeer dat net buiten de grenzen van Monfragüe ligt. Het ligt ten noorden van het gelijknamige dorp Almaraz en zijn kerncentrale. De uitlopers van het stuwmeer zijn rijk aan riet en andere vegetatie. Hiervan maken verschillende soorten Reigers, Rietzangers en Purperkoet dankbaar gebruik. Enkele zand- en/of modderwegen, afhankelijk van de weersomstandigheden, leiden naar hetzelfde aantal schuilhutten. Om de schuilhutten te kunnen betreden dient men wel in het bezit te zijn van een sleutel. Gezien de openingsuren van het informatiecentrum niet altijd gerespecteerd worden door de parkwachters kan men raar of zelden de hutten betreden. De hieraan verbonden nadelen (loslopend vee, open en bloot in het veld) werden door ons niet echt als negatief ervaren. Als bonus zijn de open terreinen rondom de grote plas met hier en daar enkele kurkeiken een el dorado voor Slangenarend en Grijze wouw.

Waarnemingen: *Grote zilverreiger, Purperreiger, Woudaap, Monniksgier, Vale gier, Slangenarend, Dwergarend, Grijze wouw, Purperkoet, Vorkstaartplevier, Lachstern, Wielewaal, Grote karekiet, Snor.*

C. Oude baan tussen Almaraz en Jaraicejo.

De oude baan tussen Almaraz en Jaraicejo kronkelt zich langs de zuidpunt van het nationaal park Monfragüe. De baan is quasi niet meer in gebruik door de aanleg van de E90. Langs deze baan tref je dan ook een stuk vergane glorie aan in de vorm van verlaten en in verval geraakte hotels, motels, discotheken en andere etablissementen. Jammer dat de lokale autoriteiten niet gekozen hebben om deze gebouwen een tweede leven en dito bestemming te geven. Anyway, voor de vogelkijker geeft dit het voordeel dat je overal langs de weg ongehinderd kan stoppen en uitstappen voor het bekijken van gevederde vrienden. Vooral de kruising met de Arroyo de la Vid was een schot in de roos.

Waarnemingen: *Zwarte ooievaar, Vale gier, Slangenarend, Wielewaal, Kleine zwartkop, Baardgrasmus.*

D. Dehesa tussen Torrejón el Rubio & Monroy.

Net buiten Torrejón kan je de baan EX380 richting Monroy nemen. Dit is een weinig bezocht asfaltbaantje welke dwars door de dehesa loopt. Parallel aan deze weg loopt een hoogspanningslijn. De pylonen vormen voor vele Vale gieren en Zwarte wouwen een geschikte overnachtingplaats. We maakten een korte uitstap daar waar een rij parasoldennen, bewoond door tientallen Ooievaars, haaks op de weg staat. Vroeger stond deze plaats bekend als grijze wouwenplek bij uitstek, thans is dit helaas niet meer het geval.

Waarnemingen: *Vale gier, Slangenarend, Dwergarend, Rode wouw, Roodkopklauwier, Orpheusgrasmus.*

E. Embalse de Talaván.

Een waterpartij midden in de steppe is altijd een bezoek waard. De toegangsweg naar het dorp Talaván snijdt het meertje in 2 delen en er is een ruime parkeerplaats aanwezig. Aan de andere kant van de baan staat een rij eucaliptusbomen. In deze exotische bomen huizen een kolonie Spaanse mussen en een koppel Steenarend.

Waarnemingen: *Fuut, Steenarend, Grote karekiet, Spaanse mus.*

F. Steppe tussen Trujillo & Cáceres.

Via de hoofdbaan Trujillo - Cáceres slaat men na ongeveer 10 kilometer richting Santa Marta de Magasca. Zowel voor als voorbij dit dorp vertrekken er verschillende onverharde wegen de steppe en de dehesa in die stuk voor stuk het uitproberen waard zijn. We opteerden deze reis voor een 30 kilometer lange onverharde weg ten westen van het dorp. Deze weg gaat diep de steppe in en eindigt net ten noorden van de stad Cáceres.

Waarnemingen: *Monniksgier, Vale gier, Steenarend, Slangenarend, Dwergarend, Rode wouw, Grauwe kiekendief (melanistische vorm), Grote trap, Kuifkoekoek, Kalanderleeuwerik, Kortteenleeuwerik.*

G. Steppe van Belén.

Deze steppe ligt net ten oosten van het stadje Trujillo en ligt ruwweg tussen de dorpen Belén en Aldeacentenera. Alle steppesoorten kunnen hier worden waargenomen inclusief Kleine trap, een soort die het niet echt goed doet in Extremadura. Een slechte weg vanuit Belén loopt dwars door de steppe. Verder kunnen ook tal van zijwegen uitgeprobeerd worden.

Waarnemingen: *Monniksgier, Vale gier, Aasgier, Grote trap, Kleine trap, Griel, Kuifkoekoek, Hop, Kalanderleeuwerik, Blonde tapuit.*

H. Sierra de San Pedro / Sierra de las Perdices.

Goed ontwikkeld mediterraan bos zorgt voor een grote variëteit aan vogelsoorten. Het gebied kan bereikt worden door de baan Cáceres - Badajoz te nemen en na ongeveer 30 kilometer naar rechts af te slaan richting Aliseda. Regelmatig stoppen en het gebied afspeuren luidt hier de boodschap. Ten opzichte van de vorige reis werden hier beduidend minder vogels gezien.

Waarnemingen: *Monniksgier, Vale gier, Roodkopklauwier.*

I. Omgeving Vegas Altas.

De rijstvelden in de omgeving van het dorp Vegas Altas zijn altijd een leuke stopplaats, zeker wanneer men La Serena bezoekt. Het is dan een kleine moeite om hier even halt te houden. De velden bevinden zich een goede 55 kilometer ten zuidoosten van Trujillo. Belangrijkste lokvogels hier zijn Vorkstaartplevier en Lachstern. Andere steltjes kan je hier ook tegenkomen, maar dat varieert sterk van jaar tot jaar. Door de uitzonderlijk natte winter en het vochtige voorjaar was er dit jaar zeker geen gebrek aan water in de regio en zaten vervolgens de vogels ook veel meer verspreid.

Waarnemingen: *Koereiger, Vale gier, Slangenarend, Rode wouw, Lachstern, Vorkstaartplevier, Wielewaal, Grote karekiet, Sint Helena Fazantje.*

J. La Serena.

La Serena is een uitgestrekt steppegebied gelegen ten zuidoosten van de steden Don Benito en Villanueva de la Serena. Twee hoofdwegen C413 (vanuit Castuera) en BA 400 (vanuit Cabeza del Buey) doorkruisen dit gebied. Beide steden worden verbonden door de weg C420. De belangrijkste weg echter is een secundaire weg die dwars door het gebied loopt. Tal van zijwegen zijn het bezoeken waard en leveren altijd prachtige waarnemingen op. In de wijde omgeving kan je nog enkele stuwmeren bezoeken zoals Embalse de Orellana, Embalse del Zujar en Embalse de la Serena.

Waarnemingen: *Zwarte ooievaar, Monniksgier, Vale gier, Havikarend, Slangenarend, Dwergarend, Grauwe kiekendief, Grote trap, Kleine trap, Steltkluut, Griel, Vorkstaartplevier, Zwarte ruiter, Witbuikzandhoen, Zwartbuikzandhoen, Kuifkoekoek, Kalanderleeuwerik, Kortteenleeuwerik, Bergfluit, Spaanse mus.*

III. DAGVERSLAGEN

1. Inleiding:

Er werden dit jaar geen concrete plannen gesmeed om in groep op reis te gaan. Misschien naar Israël in het najaar maar dat was nog veraf en niet echt concreet. Met het einde van de zware verbouwing van onze woning in zicht en de nooit eindigende drukke periode op het werk heb ik het wel even gehad. Een reisje naar Spanje is dan ook meer dan welkom. Zonder al te veel overtuigingskracht uit te oefenen krijg ik de papa zover om mee naar het zonnige zuiden te trekken. Na dagen van nagelbijten, consulteren van verschillende internetsites, teletekstpagina's en dergelijke en vooral veel telefoontjes plegen met andere Spanje reizigers wordt het duidelijk dat de aswolk van de IJslandse vulkaan Eyjafjallajökull ons niks meer in de weg zal leggen. De keuze om met SN Brussels airlines in plaats van met Ryanair te vliegen blijkt de juiste te zijn. Bijgevolg gaat donderdagmorgen de wekker af om 5.00 uur en een uur later wordt de papa voor de deur afgehaald. Nog een uur later staan we op de luchthaven van Zaventem en worden bagage en persoon ingecheckt. Ons vertrek staat gescheduled om 8.55 uur maar door enkele laatkomers kunnen we pas opstijgen in het volgende slot welke door de verkeerstoren wordt vastgelegd om 9.15 uur. De vlucht verloopt tot aan de Pyreneeën smooth, de besneeuwde toppen zelf worden met de nodige turbulentie overvlogen. Omstreeks half twaalf voelt de Airbus de tarmac onder zijn rubberen banden. Zowaar vliegt er een groepje gewone **Spreeuwen** rond, een niet verwachte soort. Via Terminal 3 en Lounge 5 zullen we onze bagage moeten claimen. Een korte zoektocht naar de autoverhuurbedrijven slingert ons heen en weer maar een infobooth brengt redding. Volgens de Spanjaard moeten we ons naar Terminal 1 begeven en dit op de eerste verdieping. Misschien moet deze brave man eens een rondleiding krijgen want de autoverhuurbedrijven bevinden zich op het gelijkvloers. Tja, zo kan je blijven ronddwalen op de immense luchthaven. Bij Atesa worden de nodige formaliteiten afgehandeld, het invullen van de formulieren heeft al lang geen geheimen meer voor ons. Wel sta ik nog steeds argwanend tegenover officiële documenten die in een taal zijn opgesteld die ik niet of nauwelijks begrijp, maar totnogtoe heeft dit geen problemen met zich meegebracht. Nog even informeren bij de baliebediende naar de snelste weg richting NV. Het is en blijft nog steeds het zuidelijke deel van de ring om Madrid. De zwarte Seat Ibiza staat waar hij moet staan. Bagage inladen is de eerste taak, het controleren op zichtbare en onzichtbare schade de tweede. We roepen de Atesa bediende erbij om de krassen op voor- en zijkant aan te duiden op het officiële document, niet eerder zullen we de parking verlaten. Een korte zoektocht naar de uitgang met slagboom en controlepost is het laatste obstakel vooraleer de tocht kan aangevat worden. Het is druk op de M40 maar het verkeer verloopt vlot en files blijven uit. Een half uurtje later zitten we op de A5 richting Badajoz. Ik wil eerst voorbij de suburbs van Madrid zijn vooraleer de wagen aan de zijkant te zetten. Het is zonnig en warm en de opgelopen stress van de afgelopen dagen, weken en maanden krijgt een eerste tik. De volgende dagen moet deze negatieve stress omgezet worden in positieve en daar zullen Extremadura, Monfragüe, La Serena en andere parels ongetwijfeld een belangrijke rol in spelen.

2. Dagverslagen.

Dag 1: Donderdag 22 april 2010.

Tocht:

Madrid – El Gordo – Embalse de Arrocampo Almaraz – Saucedilla – Casatejada – Serrejon – Villareal de San Carlos – Torrejón el Rubio

Waarnemingen dag 1:

Eens de suburbs van Madrid voorbij vermindert ook de densiteit van het verkeer. De ideale gelegenheid om de helft van de schoofzak te liquideren. Het eerste het beste wegstation biedt ons die gelegenheid. Het is lekker warm en de zon hoeft geen obstructies te omzeilen om haar stralen het aardoppervlak te laten bereiken. Een schaduwplekje is dan ook meer dan welkom. Terwijl ik de eerste voorraad eten en drinken ga inslaan brengt de papa alles in gereedheid om een late lunch achter de kiezen te steken. In de ons omringende mix van braakliggende en bewerkte akkers zien en horen we **Rode patrijs**, **Veldleeuwerik** en **Grauwe gors**. Hoog in de lichtblauwe lucht hangen de eerste raptors. Een groepje **Buizerds**, een **Slangenarend** en 2 **Vale gieren** passeren de revue. We zijn relaxed, waarom zouden we dat ook niet zijn? Naast de verreijker wordt ook de telescoop in gereedheid gebracht, we staan immers klaar om ons zoveelste ornithologisch orgasme te beleven! Onderweg groeit de soortenlijst zienderogen. **Grauwe kiekendieven** zeilen laag over de vol in bloei staande velden, **Ooievaars** zoeken naar amfibieën in ondiepe lagunes en **Koereigers** laveren vakkundig tussen runderpoten op zoek naar vette insecten. Boven drogere stukken hangt geregeld **Slangenarend** te bidden. **Zwarte vrouwen** zijn alomtegenwoordig en af en toe zit er een **Rode** soortgenoot tussen. Een laaghangende en dichte groep van die minder of meer gevorkte staarten en de geboekte tijds winst geven trouwens de aanleiding om de laatste afslag voor het NP Monfragüe richting El Gordo te nemen. De wagen planten we midden in een reusachtig bloemenveld waar alle kleuren van de regenboog present zijn. 2 slanke ♂♂ **Grauwe kiekendief** dansen erboven. Aan de overkant hebben we een prachtig uitzicht op één van de vele embalses die deze streek rijk is (Embalse de Valdecanas). Een niet alledaags geluid wordt uitgebracht door een **Kuifkoekoek** die op nog geen tien meter verwijderd en op ooghoogte voorbijvliegt. In zijn zog volgen er nog 2. Eentje ervan blijft in de buurt hangen en geeft fantastische views. Een **Zuidelijke klapekster** ziet met lede ogen aan hoe hij de ene na de andere worm vangt. Monfragüe roept. De NV wordt geschiedenis bij afrit 190 richting Saucedilla. De rechte weg naar dit dorp herbergt tal van roofvogels waarvan de grootte met de opkomende bewolking duidelijk wordt overschat. Het blijft bij een koppel **Bruine kiekendief** en enkele **Buizerds**. Bij het volgende kruispunt kiezen we de zandweg boven de 3 asfaltbaantjes. Zand en water maken modder dus voorzichtigheid is geboden. Vee graast her en der, **Koereigers** foerageren meer in clusters. Op de plek daar waar de zandweg overgaat in een waterweg en we volgens de lokale bull te dicht bij zijn harem komen wordt de wagen vakkundig gekeerd richting bewoonde wereld. Het infocenter is gesloten, de vermelde openingsuren op het uithangbord worden duidelijk niet gerespecteerd. Door deze insubordinatie kunnen we een bezoek aan de schuilhutten wel vergeten. 't Is te zeggen, we kunnen wel tot bij de hides geraken maar er niet in!

Daarvoor dien je een sleutel af te halen bij de balie. **Grote** en **Kleine karekiet** en **Snor** laten hun kenmerkende zang gelden, zelfs nog luidruchtiger nadat ik het gebied belast heb met zware en lichte metalen. Een kreunende **Purperkoet** laat zich kort opmerken in en geregeld stijgt een **Purperreiger** op uit het riet. **Blauwe** en **Grote zilverreiger** zitten respectievelijk actief en passief langs vegetatierijke oevers. Boven de plas meerdere **Lachsterns** en ver weg enkele **Vorkstaartplevieren**. Vader merkt op dat deze plek tegenover ons vorige bezoek, nu ondertussen 12 jaar geleden, veel interessanter is geworden. Ik beaam dat volmondig en knikkebollend. Maar ik heb nog een verrassing in petto voor hem. Aan de noordkant van het meer bevindt zich namelijk een klein stuk dehesa met verspreide kurkeiken en glooiende hellingen. De weg er naartoe is in slechte tot zeer slechte staat. Eens aangekomen laten de aanwezige kleine witachtige roofvogels met zwarte vlekken zich verschalken. Minutenlang geven 2 **Grijze wouwen** het beste van zichzelf. Het nest kan nooit veraf zijn maar door de overvloedige neerslag van de voorgaande weken staan alle gezonde bomen vol in bloei en blijft het gissen naar de juiste locatie. Zowel links als rechts van het erbarmelijke baantje treffen we zangposten van **Wielewaal** aan. Er zijn er minstens 4 maar we zien er maar eentje, het is een prachtig ♂ zingend in de top van een kapotte eik. Via Casatajeda en Sorrejon komen we in de outskirts van het Park terecht. In een doodlopend wegje en langs een kanaaltje in de omgeving van eerstgenoemd dorp treffen we nog 7 **Tapuiten** aan. Ongetwijfeld nog op trek gezien de korte onderlinge afstand tussen elkaar. Onderweg volgen **Blauwe eksters** de wagen en zingen ontelbare **Nachtegalen** en **Zwartkoppen** tegen elkaar op. Aan het kruispunt met de voormalige CC911, tja we beschikken nu eenmaal over een ietwat oudere wegenkaart, klinkt opnieuw een **Kuifkoekoek**. Nooit gedacht dat deze vogel zo gemakkelijk te spotten zou zijn. Volgend reisdoel is Portillo del Tietar. Tijdens de vorige reis het voor ons "derde" belangrijkste observatiepunt. Thans zou dit uitzichtpunt meer en meer aan belang gewonnen hebben, we zijn benieuwd. Een grote zandhoop aan de oevers van de Taag herbergt enkele **Oeverzwaluwen** en eindelijk de eerste **Bijeneters**. Nu, die zullen we nog genoeg zien tijdens deze reis. Dus op naar de eerste gierenrots. Net voorbij de schuilhut ligt een kleine parking en daar kunnen we ook onze wagen kwijt. **Vale gieren** zijn talrijk. Vliegend, zittend en zelfs hun jongen voederend. Het blijft indrukwekkend hoe ze in formatie en rakelings naast elkaar en de rotsen zweven. In de ruime omgeving vinden we ook 2 **Zwarte ooievaars** op nest en 2 op één poot terug. Een met enige regelmaat alarmerende **Rode patrijs** op de helling aan de overzijde van de Taag is voor ons telkens opnieuw het sein om extra aandacht te schenken aan de aanwezige prooivogels. Het blijft voorlopig bij **Zwarte wouw**, **Dwerg-** en **Slangenarend**. Tijdens het pellen van een hard gekookt tikkeneike nabij de wagen hebben we onze volgende bonus te pakken. Een adulte **Spaanse keizerarend** steekt laag en traag de vallei over. Een Duitser mist hem ei zo na en bedankt ons hartelijk om hem attent te maken op de overvliegende prachtige arend. Tijd staat niet stil en wij evenmin. Volgende stops worden ingelast aan de Mirador de la Bascula voor 2 **Monniksgieren** en aan Tajadilla voor niks bijzonders. Deze laatste plek werd in de loop der jaren uitgebouwd tot een heuse picknickplaats waar vogels in alle luxe kunnen geobserveerd worden. Van daaruit gaat het rechtstreeks en in volle vaart naar de Peña Falcón. Hier eindelijk alle 3 de **Giersoorten (Vale, Monniks en Aas)** bij elkaar en verschillende bussen met toeristen.

Het laatste nodigt niet uit om lang te blijven en na wat **Appelvinken** en **Rotszwaluwen** rijker besluiten we om naar onze eindbestemming van vandaag, Torrejon el Rubio, te trekken. Over de rotskam ten zuiden van de gierenrots vliegt nog een **Steen-** of **Spaanse keizerarend** maar de begroeiing laat ons niet toe om er een naamkaartje op te plakken. Een kwartiertje later herken ik met gemak Pension Monfragüe. Inchecken is een formaliteit al gebeurd alles in de wereld veroveringstaal van weleer. Mijn kennis van het Italiaans helpt hierbij. De oude gerante, die van ons de bijnaam "ocho" kreeg in de vorige eeuw, speelt vandaag de dag nog slechts een bijrol. Zij heeft alles overgedragen aan de volgende generatie. Enkele huizen verder bevinden zich de slaapgelegenheden. De kamer is net en eenvoudig, de verdeling van de bedden is al een feit nog voor we de valiezen uitpakken. Met nog 2 uur daglicht en dito wachttijd voor de opening van het restaurant voor de boeg wordt besloten om het reservoir van Torrejon te bezoeken. Het is een ontspannende afsluiter van de dag. Het gebied tussen het dorp en het reservoir is authentiek, het lijkt wel of de tijd hier heeft stil gestaan. Een riviertje, een broekbosje, een bloemen- en kruidenveldje, ... Dit zijn de plekken waar je eenvoudig kan wegdromen en makkelijk kan inbeelden hoe eens de aarde moet geweest zijn. Om dit alles nog in de verf te zetten fladdert een **Hop** voorbij. Het is pas de eerste waarneming. In een bosje klinkt de kenmerkende roep "tret-tret-tret-tret" van de **Kleine zwartkop**. Het duurt een poosje vooraleer hij uit de dichte begroeiing tevoorschijn komt maar zijn rode ogen (ring en iris) kijken ons intrigerend aan. Een blauwe schicht over het goedgevulde reservoir kan niet anders dan een **IJsvogel** zijn. **Europese kanaries** zijn niet te tellen, het is net alsof er een peloton fietsers met slecht gesmeerde fietskettingen voorbijraast. Aan de andere kant van het meertje stappen we in een teletijdmachine en wanen we ons in 1998. Op de enige zichtbare pyloon zit net zoals 12 jaar geleden een arend in de schemer. Daar waar het vorige keer een spaanse keizerarend betrof is het nu een **Slangenarend** en wordt de droom doorprikt. Terwijl de kreet van **Bijeneter** uitsterft, trekt de **Nachtegaal** zich op gang. Zij luiden letterlijk de overgang van licht naar duister in. De zon is volledig onder als we onze kamer betreden. De eerste tekenen van vermoeidheid worden weggespoeld tijdens het douchen. Een grote pint is het eerste gerecht van de avond. Lekker. Papa kiest voor beef, ik voor de lokale specialiteit pork. Het geheel wordt met een tweede gerstenat doorgespoeld. Papa keert terug naar de kamer en ik rijd nog even met de wagen naar het reservoir. De **Nachtegaal** zingt nog uit volle borst. In de verte hoor ik galop. Neen, geen paarden maar een **Moorse nachtzwaluw**. Ik zie ze niet maar het is leuk om te weten dat dit nog steeds een betrouwbare plek is om deze beestjes waar te nemen. Andere geluiden komen van amfibieën en insecten. Het is genoeg geweest voor vandaag. Morgen zullen we een hele dag Monfragüe uitkammen. Het is dan immers de laatste dag voor het weekend en op die manier ontlopen we de grote horde dagjesmensen en weekendtoeristen. Lichten worden definitief gedoofd om 22 uur.

© Belangrijkste waarnemingen:

Monniksgier, Vale gier, Aasgier, Spaanse keizerarend, Slangenarend, Dwergarend, Rode wouw, Grauwe kiekendief, Blauwe ekster, Bijeneter, Hop, Moorse nachtzwaluw, Rotszwaluw, Roodstuitzwaluw, Kleine zwartkop, Europese kanarie, Appelvink.

Dag 2: Vrijdag 23 april 2010.Tocht:

Torrejón el Rubio – Monroy – Villareal de San Carlos – Embalse de Arrocampo Almaraz – Torrejón el Rubio

Waarnemingen dag 2:

Monfragüe dus. Het heeft geen zin om te wachten tot er een soort ontbijt kan genuttigd worden in ons pension, daar hebben we gisteren al naar geïnformeerd. Een bocadillo met een tas koffie vanaf 9.00 uur is rijkelijk laat en past niet in het plan. Het is nog vroeg als we richting Monroy trekken. De zon staat laag en in de rug. De warme oranjerode gloed zorgt ervoor dat de kleurenpracht van de dehesa extra in de verf wordt gezet. **Roodkopklauwieren** zijn werkelijk ontelbaar, **Zuidelijke klapeksters** zijn minder talrijk maar bemannen steevast dezelfde uitkijkposten als hun neven. Meestal zijn dit afsluitingen, weidepaaltjes en de onderste takken van de kurkeiken. Het baantje van Torrejon naar Monroy loopt parallel met een hoogspanningslijn. **Vale gieren** bevolken bijna elke pyloon. Daar waar er nog een plekje vrij is zit een **Slangenarend** of enkele **Zwarte wouwen**. **Rode wouw** is actiever en vliegt tot 2 maal toe over de zwarte Seat Ibiza. Ontbijten doen we bij de parasoldennen. Het is niet echt uitgebreid, de leftovers van gisteren, aangevuld met studentenkoeken en water. Eens was deze plek het Mekka van de grijze wouw, maar dat is tegenwoordig vergane glorie. De **Ooievaar-** en **Spaanse mussenkolonies** zijn gebleven. De nesten wegen zwaar door op de kruinen van de dennen. Al etend daal ik af naar de voet van de helling terwijl de papa bij de wagen blijft. Uit de laatste in de rij en deels apart staande parasolden vliegen kort na elkaar 2 **Dwergarenden**. Eentje ervan blijft in de omgeving hangen en vertoont nestindicerend gedrag waarbij het vermoeden dat ik in de buurt van een broedplaats sta wordt versterkt. Jammer genoeg krijgen daardoor een **Orpheusgrasmus** en 2 **Hoppen** minder aandacht. Bij de wagen entertainen enkele **Kleine zwartkoppen** mijn vader. Vier rondvliegende **Wilde eenden** zijn op zoek naar een van de vele grondelpoeltjes welke gecreëerd werden door de overvloedige neerslag van voor onze aankomst in Spanje. Rond de grote toren net buiten Torrejon vliegen **Alpengierzwaluwen**, het zijn en blijven onmiskenbare joekels. In het dorp zelf gaan we op zoek naar proviand om de dag te kunnen doorkomen. Het kleine supermarktje heeft alles wat we zoeken. Vlees, kaas en vis zitten verpakt in plastic of blik, brood en fruit is vers. Met een bidon water van 8 liter komen we de volgende dagen zeker door, toch blijkt het economischer te zijn om een dozijn flessen van 1,5 liter aan te schaffen. Na wat heen en weer geloop kiezen we uiteindelijk voor de meest economische maar waarschijnlijk minst milieuvriendelijke oplossing. Er wordt afgesproken dat het label van de flessen welke ik gebruik wordt verwijderd zodat er geen misverstanden ontstaan over wat van wie is. Samen met de rekening krijgen we nog een visitekaartje van Casa rural Peña Falcón in de handen gestopt. Misschien een goede uitvalsbasis voor een volgend bezoek aan Extremadura? De zon is al een heel eind omhoog geklommen en de oranjerode gloed is vervangen door een felle witgele vuurbal. Na enkele niet vermeldenswaardige stops staan we te turen over de Taag richting indrukwekkende gierenrots die dezelfde naam draagt als de casa rural. **Vale gieren** zijn het talrijkst. Sommige zelfs met nestplekken enkele meters boven het water. Het peil van de Taag en de Tietar staat dan ook zeer hoog.

Monniksgieren cirkelen meestal alleen of in koppel, net zoals het koppeltje **Aasgieren** welke zo te zien nog geen huisnummer heeft. **Slechtvalken** hebben dit wel, al kiezen ze een kloof annex richel uit die enkel geschikt is voor hen en een verdwaalde **Raaf** die hier niet welkom is. **Blauwe rotslijsters** laten zich met enig geduld goed zien, een ♂ **Baardgrasmus** daarentegen sluipt op zijn gekende skulkende wijze door de doornige begroeiing en speelt een spelletje hard to get. De parking net voorbij de brug over de Taag is de volgende stop. Enkele **Zwarte vrouwen** doen net als ons en zoeken in de omgeving naar een tussendoortje. Terwijl wij een banaan verorberen hebben zij hun zinnen gezet op een **Zwaluw**, maar welke? **Huis-**, **Boeren-**, **Roodstuit-** en **Rotszwaluw** komen allen in aanmerking. Een en ander leidt tot een spectaculair en acrobatisch lucht ballet. Hoe hard de **Zwaluwen** ook proberen, het blijkt onbegonnen werk en enkele van hun soortgenoten belanden dan ook in de klauwen van hun belagers. Hoog boven ons is het een black & white show van jewelste. **Alpengierzwaluwen** zoeven met hoge snelheid tussen **Aasgieren** en **Dwergarenden**, al moeten we wel meegeven dat er van deze laatste eindelijk ook een donkere fase wordt gespot. De poging om in Villareal de San Carlos aan een geüpdate map van het Nationaal Park te geraken draait op niks uit. De adulte en prachtig getekende **Slangenarenden** boven de grote parking net buiten het dorp zijn echter een streling voor het oog. De afdaling naar de waterkrachtcentrale wordt ingezet. Mirador de Tajadilla is de ideale plek om tot rust te komen. Een picknicktafel in de schaduw, een goed uitzicht over de Taag, een enorme rotsrichel en vogels bij de vleet. Hier gaan we even tijd doorbrengen. **Wielewaal** zingt en **Zwarte roodstaart** lispelt uit volle borst. Van zodra de eerste broodkruimel de grond raakt zijn de **Blauwe eksters** en hun schelm soortgenoten **Vlaamse gaai** present. Terwijl een **Kuifmees** vlucht in een lage struik voor een overvliegende **Sperwer** moet een **Witte kwikstaart** noodgedwongen hogere oorden opzoeken. Reden: de openstaande sluizen van de stuwdam. Verschillende thermiekbellen nemen niet alleen **Gieren** mee omhoog, ook **Zwarte ooievaars** en **Dwergarenden** genieten van de opstijgende warme lucht. Een groepje **Bijeneters** jaagt eerst op insecten boven de nog niet volledig in bloei staande loofbomen en probeert het daarna laag boven het wateroppervlak. Wat verder aan de Bascula zit een **Vale gier** op een enorm nest van een monniksgier in de top van een kurkeik. Als dat maar goed komt. Over de jaren heen werden her en der nieuwe uitzichtpunten en stopplaatsen gecreëerd en we testen ze één voor één uit. De ene heeft al minder parkeergelegenheid dan de andere en ik kan me best inbeelden dat dit in het weekend af en toe tot een lokale verkeerschaos leidt. Het laatste uitzichtpunt is trouwens goed voor, een weliswaar ver weg, baltsende **Spaanse keizerarend** en 4 cirkelende **Zwarte ooievaars**. Ongetwijfeld gaat het hier om vogels die in de buurt van de Portilla del Tietar verblijven. Deze laatste rots laten we echter links liggen gezien het aantal bezoekers, de volle parking en het feit dat we op onze terugweg hier opnieuw zullen passeren. De tocht naar Estacion de la Bazagona heeft niks speciaals in petto. 't Is te zeggen op wat **Ooievaars**, **Bijeneters** en **Nachtegalen** na zijn het roofvogels, roofvogels en nog eens roofvogels! Net voor het gerenoveerde station pikken we nog kort een koppel **Slangenarend** mee. Kort omdat we hals over kop moeten vluchten voor een koppel kwaai herdershonden. We rijden wat verder een zijweg in om wat te bekomen van de commotie. De **Blauwe eksters** kunnen ons op dat moment gestolen worden. De baan van Plasencia naar Navalmoral werd in de afgelopen jaren omgevormd tot een heuse autosnelweg en noemt nu EX A1.

In een mum van tijd wordt dan ook het centrum van Casatajeda bereikt. Net zoals Saucedilla is dit geen uitnodigend dorp. Gelukkig is de natuur er rond met zijn fauna en flora veel aantrekkelijker. Naar goede gewoonte is het informatiecentrum gesloten. De zandwegen zijn beter berijdbaar, de zon heeft de afgelopen 24 uur goed haar best gedaan. In totaal zullen we 3 schuilhutten bezoeken. In tegenstelling tot gisteren trotseren we wel de bull en zijn harem. We houden hem wel in het oog, je weet maar nooit. Er zitten redelijk wat **Koereigers** om en rond het vee. Langs de oever en voor de eerste hide zitten 3 **Kleine zilverreigertjes**, een nieuwe soort voor de reis. Boven de plas hangt nog 1 **Lachstern** en jaagt een **Boomvalk** op insecten en op onnavolgbare wijze. De volgende hut bereiken vergt een beetje stuurkunst omwille van het hoge gras en de diepe tractorsporen. De extra inspanning loont de moeite gezien de locatie: diep in het gebied en dicht bij de rietvelden. Zowel **Blauwe**, **Purper-** als **Grote zilverreiger** zijn aanwezig en laten zich uitstekend observeren. Het duurt een tijdje vooraleer de **Purperkoet** zich laat zien maar zijn of haar glimmende paars – groen – blauwe verenkleed contrasteert uiteindelijk toch met de groene rietzee. **Meerkoeten** en **Waterhoentjes** zijn makkelijker te verschalken. Bij de laatste hut concentreren we ons op de zogenaamde rietzangers. Het is windstil en de zang van **Snor**, **Grote** en **Kleine karekiet** zijn niet uit de lucht. Meer nog, door de afwezigheid van de grote blazer zijn ze eenvoudig te lokaliseren, echt zien is een ander paar mouwen. Geregeld dwaalt mijn blik af naar de dehesa in de buurt en ja hoor tijdens een van deze dwalingen wordt de **Grijze wouw** gespot. Kort maar onmiskenbaar. In de verte zien we een zuil **Vale** en **Monniksgieren** snel hoogte verliezen. Dat kan maar 1 ding betekenen: aas. De buit blijft uit zicht maar de aaseters van dienst, inclusief 2 **Raven**, laten er geen twijfel over bestaan. Gespreide vleugels, griezelige keelgeluiden en machogedrag duiden op de aanwezigheid van een dier voorbij vervaldatum. De zon is al lang over haar hoogste punt heen en we gaan nog een kijkje nemen in Monfragüe. Niet vooraleer een magnifieke **Grijze wouw** een vol kwartier de show steelt bij het verlaten van de Embalse de Arrocampo – Almaraz. Zittend, biddend, actief jagend, ... om van te watertanden! We duiken opnieuw Monfragüe in via Serrejon. De gierenrotsen nabij Portilla del Tietar en Mirador de Tajadilla worden nauwkeurig onderworpen aan een telescooptest. Het levert niks speciaals op. Dat wil dus zeggen **Zwarte ooievaars**, **Vale gieren**, **Rotszwaluwen** en **Blauwe rotslijsters** zingend, rustend, vliegend en nestelend in de directe en **Slangenarend**, **Dwergarend**, **Zwarte wouw**, **Rode patrijs** en **Alpengierzwaluw** die hetzelfde doen maar dan in een wijdere omgeving. Op het zware beton van de krachtcentrale huppelt een **Grote gele kwikstaart**. Aan de Punte Del Cardinal worden we nogmaals gewezen op de hoge waterstand van de Taag en de Tietar. De wandelpaden langs de linker- en de rechteroever van beide rivieren zijn voor een groot deel flooded. Via via hadden we al vernomen dat het aantal vogels in het NP met de jaren sterk gegroeid was en dit wordt in deze omgeving nogmaals bevestigd. Een kleine rotspartij houdt hier 3 nesten vast, 2 van **Zwarte ooievaar** en 1 van een **Vale gier** en dit opnieuw slechts enkele meters boven het wateroppervlak. We hebben de indruk dat thans elke geschikte richel in dit park bewoond wordt. Dicht bij het water in de schaduwrijke vallei wordt het frisjes. De zon zit ondertussen immers verscholen achter rotsen en kurkeiken. Een laatste blik op de Peña Falcón voor we het weekend induiken en het park overlaten aan de genade van de dagjesmensen en andere weekendtoeristen. Het is er druk maar we laten ons niet uit ons lood slaan.

Papa blijft tussen de meute staan terwijl ik me op een pad begeef dat naar de Taag leidt. Ver ga ik niet, de breedte van het gangpad en het ontbreken van een balustrade spelen zeker mee. Langs onze kant van de rivier zingen enkele **Grijze gorzen**, een **Zwarte roodstaart** en wat **Blauwe rotslijsters**. Waarschijnlijk zingen hun familieleden hetzelfde lied aan de overzijde maar zover draagt hun keelgeluid niet. **Vale gieren** en enkele **Raven** komen van heinde en verre ingevlogen om de nacht op de koude rotsen door te brengen. Het koppel **Slechtvalken** jaagt elke indringer vakkundig weg met het uitvoeren van stootduiken en krijsende aanvallen. Terug bij de wagen horen we nog een **Baardgrasmus**. Hij produceert net iets meer decibels dan de Spaanse stemmen en klikkende fotoapparaten. Net zoals gisteren zien we een arend specimen verdwijnen achter de boomtoppen. Het is slechts uitstel. Een dikke kilometer verder hebben we de **Steenarend** en zijn maatje te pakken. Een half uur lang worden we getraakteerd op een onbeschrijfelijk spektakel. Samen jagend langs en zittend op de rotskam, parend en daarna opnieuw hun machtige vleugels uitslaand. Zo blijft het maar doorgaan tot in het duister. Het is moeilijk om de vogels achter te laten maar de overgang van dag naar nacht is onherroepelijk. Terwijl enkele **Appelvinken** pzikkend overvliegen blijft onze enige **Cirlogors** van de reis doorzingen, voor hem maakt het spel tussen licht en donker niet zoveel uit. Het kronkelende tochtje naar onze uitvalsbasis is eentonig en vermoeiend. Eten wordt genuttigd op de kamer. Morgen inkopen doen om de voorraad aan te vullen, zoveel is zeker na het eenvoudige maar smakelijke diner. Damn, weer een lang verslag schrijven. En toch, het haalt de hoogtepunten van de dag opnieuw boven. Reikhalzend kijk ik na het sluiten van de boeken uit naar de geplande steppetocht van morgen. Maar eerst rusten en de batterijen opladen. Oogjes dicht en snaveltjes toe of was het nu net andersom?

© Belangrijkste waarnemingen:

Monniksgier, Vale gier, Aasgier, Steenarend, Spaanse keizerarend, Slangenarend, Dwergarend, Rode wouw, Raaf, Zwarte ooievaar, Moorse nachtzwaluw, Blauwe rotslijster, Zuidelijke klapekster, Roodkopklauwier, Orpheusgrasmus, Kleine zwartkop.

Grauwe gors – Foto Filip De Vos

Dag 3: Zaterdag 24 april 2010.Tocht:

Torrejón el Rubio – Torrecillas de la Tiesa – Belén – Trujillo – Santa Martha de Magasca – Aliseda – Caceres – Talavan – Torrejón el Rubio

Waarnemingen dag 3:

Vandaag duiken we voor een eerste keer de steppen in. Het alarm van de wekker is niet geactiveerd, de natuur zal zijn werk wel doen. Het eerste ontbijt bestaat uit papkoeken en water, zeg maar gerust gevangenkost. Het voorziet ons wel van de nodige vitaminen. Inkopen zullen we in Trujillo doen na een verkenningstocht in de steppen van Belén. Terwijl ik de wagen 180° draai helemaal aan het eind van de straat en deels in de rivierbedding sluit papa de kamer af. Even dieselen voor de inkom van het pension en dan de boer op. Het is rustig op het baantje van Torrejón naar Trujillo zowel op de grond als in de lucht. De **Klauwieren** zijn opnieuw talrijk aanwezig net zoals de **Zwarte wouwen**. Aan het brugje over de Rio Almonte zitten 2 **Vossen**. Eentje staat op de uitkijk, de andere scharrelt wat rond langs de waterkant. Op 7 kilometer van Trujillo verlaten we de hoofdbaan. Nog voor de kruising met de E5 worden **Wilde** en **Krakeend** en **Blauwe** en **Kleine zilverreiger** gespot. Allen maken ze gretig gebruik van de overvloed aan water. Grappig is het **Dodaarsje** op een waterbloemenplasje te midden van de kurkeiken. Voorbij Torrecillas de la Tiesa wordt het weidser. Enkele schuurtjes, wat steenhopen en alleenstaande bomen steken uit boven het dorre goudgele gras en de uitgestrekte kleurrijke bloemenvelden. **Vale** en **Monniksgieren** trekken zich voor een eerste keer traag op gang. Het is nog niet warm genoeg dus moeten ze teren op hun eigen spierkracht. **Zwarte wouwen** nemen een afwachterende houding aan en zitten met regelmatige tussenafstand van elkaar zowel op de grond als op de telefoonlijn. De afslag naar Belén staat heel summier aangegeven. Pas als de gemeentegrens van Aldecentenera wordt gekruist besef ik dat we te ver gereden zijn. Het omwegje levert 2 **Kuifkoekoeken** en een rustende **Grauwe kiekendief** op. Eigenlijk kan je in dit gebied niks verkeerd doen, de natuur regeert en presenteert hier. Het baantje naar Belén belooft een tocht op zich te worden en dan spreken we niet alleen over de staat ervan. Zoals in een sprookje lokt een ♂ **Blonde tapuit** ons verder de steppe in. Van zodra hij van het toneel verdwijnt, nemen de **Leeuweriken** het over. **Kalanderleeuweriken** worden soms verward met **Torenavalken**. **Hoppen** zijn overal aanwezig en lijken wel reusachtige vlinders boven de bloemenpracht. Langzaam zetten we de tocht verder tot op het moment dat enkele **Grielen** ons de weg versperren, figuurlijk dan. Zowel op de omgeploegde akker links als de dorre vlakke rechts van ons zit een exemplaar. Afgaande op het verenkleed kunnen we uitmaken dat het om een koppeltje gaat. Wat verder zitten grotere en zwaardere loopvogels. **Kleine trappen** verschuilen zich in een paarse bloemenzee. Hun protgeluidjes dragen ver en vliegend lijken ze zich niet voor de volle 100% te geven. Het blijft bij 2 ♂♂ en een wijfje, de soort doet het niet echt goed komen we later te weten. Van zodra de baltsende mannetjes het luchtruim verlaten wordt het ingenomen door een nog grotere klepper: een ♀ **Grote trap**. Misschien leidt zij ons naar een groep soortgenoten maar helaas verdwijnt ze achter de horizon zonder halt te houden.

Zoals bij elke uitstap duikt wat verder een **Ooievaar**hotel op. Verschillende nesten zijn bezet. Klepperen, broeden, foerageren, nestmateriaal aanbrengen, de wacht houden op 1 poot, elke **Ooievaar** heeft zo wel zijn bezigheid. Stilaan komt het hoogste punt van het gebied in zicht. Een kruispunt is de ideale plek om de omgeving af te scannen. In elk kwadrant gebeurt er wel iets dus weten we eigenlijk niet goed waar naartoe. Eerst inventariseren dan maar. In het eerste kwadrant zitten welgeteld 11 **Grote trappen** waarvan slechts 1 ♀. Verschillende mannetjes zitten te pronken, de ene al wat meer uitgesproken dan de ander. Het blijft een mooi spektakel al wordt op grote afstand voor- en achterkant soms verkeerd geïnterpreteerd. In het tweede deel ontdekken we nogmaals 6 zulke beesten. Nu gaat het om 2 ♂♂ en 4 ♀♀, de scoringskans om een vrouwelijke partner te strikken ligt hier beduidend hoger. We wagen ons een zand- annex modderweg in om dichterbij de vogels te komen en slagen ook in dat opzet. Kwadranten 3 & 4 worden dan weer gekenmerkt door **Rode** en **Zwarte vrouwen** en talrijke **Veld-** en **Kalanderleeuweriken** en **Grauwe gorzen**. Op het kruispunt wisselen we informatie uit met een birder uit UK die ook naarstig op zoek blijkt te zijn naar de kleine telg van de trappenfamilie. Hij is ook erg enthousiast met de verkregen informatie over griel en kuifkoekoek, soorten die hij nog niet op zijn lijst kon zetten tijdens zijn huidig verblijf. Nog geen minuut na zijn vertrek komt er een **Kuifkoekoek** postvatten op nog geen 10 meter van onze wagen, je zult het altijd zien. In het verlengde ervan duikt ook nog eens een ♂ **Blonde tapuit** op. Wat een prachtfamilie die oenanthe's. Hoe het komt dat we dit stuk steppe op onze vorige reis gemist hebben blijft vooralsnog een raadsel. In de outskirts van Belén zitten nog wat **Spaanse mussen**, **Europese kanaries** en een enkele **Kleine zwartkop**. Trujillo is nu zeer dichtbij. Het is er nog redelijk rustig, het sociale leven komt stilaan op gang. De Leclercq supermarkt nodigt uit om aankopen te doen. Slechts 18 euro wordt uitgegeven. Vader krijgt bij het inladen van het aangekochte gerief zijn zakje niet open en wordt met een brede glimlach geholpen door de supervriendelijke cassière. Van op de parking zien we **Kleine torenvalken** en **Vale gierzwaluwen** rond de historische gebouwen in het centrum vliegen. Trujillo is en blijft een stronghold voor deze 2 soorten. Richting Santa Martha de Magasca voor een brunch dan maar. Het is hier goed vertoeven in het gezelschap van **Gieren**, **Wouwen**, **Witte** en **Zwarte ooievaars**, **Hoppen**, **Leeuweriken** en **Raven**. De temperatuur is ondertussen aardig opgelopen en de luchtrilling begint ons parten te spelen. Er wordt overwogen om een wandeling te maken in de steppe in de buurt van de befaamde bocht maar eerder genoemde natuur- en andere fenomenen beletten dit. Enkele onverharde wegen worden aangesneden maar ofwel poorten en afrasteringen ofwel kwaai herdershonden en quasi onberijdbare tracks beletten ons om intens te genieten van de omgeving en zijn gevederde bewoners. Traag verder langs de desolate asfaltweg is vervolgens het enige alternatief. Enkele **Kuifkoekoeken** laten zich verschalken en mooi, lang en dicht bekijken. Een lichte fase **Dwergarend** zit naast een kabbelend beekje en verschiet zich een bult als we hem in het vizier krijgen. Voorbij het centrum kronkelen we ons een weg uit de vallei. Een biddende **Slangenarend** is het sein om de wagen aan de kant te zetten en de glooiingen af te speuren. Eerst steelt een **Haas** nog de show door met hoge snelheid een kilometer lang voor een achtervolgende wagen uit te lopen. Uiteindelijk kiest hij alsnog voor het hazenpad.

Aan de overkant ontdekken we opnieuw enkele **Grote trappen**. Het gaat om een ♂ en een ♀. Ze zijn niks op hun gemak en onderbreken geregeld hun foerageren door argwanend hun nekken in de lucht te steken. Misschien zien we iets over het hoofd. En of we iets over (boven) het hoofd zien! Plotseling duikt een onvolwassen **Steenarend** op uit de helderblauwe hemel en doet een uitval naar het mannetje **Grote trap**. Deze laatste is serieus aangeslagen en het duurt even tot hij beseft dat het menens is. Hij verkiest uiteindelijk toch nog het brede luchtruim als ontsnappingsroute. De **Steenarend** zet kort een achtervolging in en schrikt daarbij nog eens 7 andere **Grote trappen** op. Het wijfje neemt het minder ernstig op en landt even later voor onze neus om vervolgens langdurig en ongestoord op grote insecten te gaan jagen. De in de buurt verblijvende kolonie **Grauwe kiekendieven** bestaat uit minstens 15 exemplaren en dansen vrolijk in het rond. Wat verder gaan we opnieuw off road om een naar schatting 25 kilometer lange tocht via een onverharde weg in de steppen te ondernemen. We starten met een melanistische **Grauwe kiekendief**, 2 **Slangenarenden** en 2 **Zwarte ooievaars**, dat belooft. Enkele **Hoppen** vliegen met de wagen mee. **Kalander-**, **Veld-**, **Kuif-**, **Thekla-** en **Kortteenleeuwerik** verschijnen in groten getale. Af en toe komt een **Rode wouw** zijn **Zwarte** collega's aflossen en vreemd genoeg is dat meestal in de buurt van een nederzetting. Het is ook in de buurt van zo'n nederzetting dat we opnieuw **Steenarend** zien. Zowel een adulte als een onvolwassen vogel maken hun opwachting. Ook **Slangenarend** en **Dwergarend** komen geregeld in beeld. Tevergeefs laten, door al dat roofvogelgeweld, de zandhoenders zich jammer genoeg noch horen noch zien. Ook het overaanbod aan water maakt dat ze waarschijnlijk meer verspreid zitten dit jaar. Na 3 kwart van de tocht moet de wagen noodgedwongen opzij. In de buurt van een brug over een riviertje strekken we de benen. Onder het brugje huizen en boven het water scheren zowel **Rots-** als **Roodstuitwaluw**. Een plons wordt gemaakt door één van de zonnende **Waterschildpadden**. Het stikt er van de **Rode patrijzen** en er duikt dan ook geregeld een **Grauwe kiekendief** op. De onvolwassen **Steenarend** kan het niet laten om andere soortgenoten lastig te vallen. Deze keer heeft hij het gemunt op een **Dwergarend**. En met succes! Na enkele stootduiken laat de wit zwarte arend zijn buit vallen en wordt ze vakkundig ingepikt door zijn belager. Zand en steenslag worden vervangen door asfalt waardoor opnieuw vaart kan gemaakt worden. Het duurt dan ook niet lang of de weg naar Cacères wordt bereikt. In de stad zelf rijden we de hele ring af en komen we tot de constatering dat er in de meer dan 10 jaar sinds ons laatste bezoek veel veranderd is. Niet alleen op gebied van benaming (wegaanduiding CC werd ondertussen EX) maar ook het aanbod aan wegen is sterk toegenomen. Onze wegenkaart is dan ook hopeloos verouderd. Net voor de EX100 richting Badajoz zien we nog een ruim anderhalve meter lange **Slang spec.** de drukke baan over glijden. Hopelijk brengt ze haar calvarietocht tot een goed eind. We treffen immers veel van haar soortgenoten aan die het hebben moeten bekopen met hun leven. De auto smacht naar fuel en wij naar een verfrissing. Beiden worden gevonden in de dichtstbijzijnde industriezone. Een klein half uur later wordt de Sierra de San Pedros aangesneden. Het wordt een rustige tocht met slechts enkele stops zonder hoogtepunten. Via Aliseda gaat het dan terug naar Cacères. In Malpartida de Cacères zitten verschillende **Scharrelaars** maar er is geen plaats om de wagen aan de kant te zetten.

Op een van de ronde punten is een ongeluk gebeurd waardoor we wat tijd verliezen maar de schade blijft, voor ons dan toch, beperkt. Jammer dat we voordien ons niet aan de kant konden zetten want de tocht naar Talavan levert geen scharrelaars meer op. De nestkasten zijn griezelig leeg en verlaten. Embalse de Talavan is de volgende halte. We installeren ons op de ruime parking links van de baan. Tijd voor een late snack en onder het luide gejuich van **Grote karekiet** worden een banaan en enkele koeken soldaat gemaakt. Het is er gezellig vertoeven al is de aanwezigheid van vliegende objecten vrij beperkt. Nu, **Fuut**, **Waterhoen** en **Meerkoet** zijn ook niet de meest vliegerige beestjes in de wereld. Aan de overzijde van de baan staat een rij eucalyptusbomen waaruit enorm veel lawaai komt. Het zijn niet de bomen zelf natuurlijk dan wel de kolonie **Spaanse mussen**. Wat een kabaal! Centraal in de rij zien we eveneens een groot nest. De Engelse birder die we vanmorgen tegenkwamen had ons daar op dat moment al attent op gemaakt. Volgens hem zou dit een nest zijn van een keizerarend. De telescoop kan na lang turen een jonge vogel ontwaren maar of dit nu een jonge keizerarend is? Gezien de vogel al degelijk in de veren zit zijn de ouders waarschijnlijk full time bezig met het zoeken naar voedsel. Misschien dagen zij later op de avond nog op om hun afsprong te voeden maar helaas is niks minder waar. We verlaten het meer van Talavan dan ook met een gemengd gevoel. Later zou blijken dat het om een nest van **Steenarend** ging (mondelijke info van Dirk Braem die een maand later de bewuste plek bezocht en meer succes had bij het determineren van de bewuste vogel). Net zoals gisteren bevolken **Vale gieren** en **Zwarte wouwen** de rij pylonen die parallel met de baan Monroy – Torrejón el Rubio loopt. De parasoldenners worden nog even bezocht maar er zijn echter geen grijze wouwen of andere lekkere dingen te vinden. Een aanwezige en zeer vriendelijke UK birder geeft ons nog betrouwbare informatie over waarnemingsplekken van havikarend en oehoe in Monfragüe. De watertoren in onze hometown wordt omsingeld door enkele **Alpengierzwaluwen**. Bij het vallen van de avond verzamelt de Spaanse jeugd zich rond de taverna's in het centrum van het dorp. Wij trekken opnieuw naar de cantina van ons verblijf en verorberen een heerlijke lamb stew met aardappelen als garnituur. Twee halve liters bier spoelen het stof van vandaag definitief weg maar leiden tevens de slaap in. Een belletje naar huis vooraleer er contact wordt gemaakt met de matras. Een lang verslag schrijven en een blazende papa geven mij de definitieve doodsteek. Het duurt dan ook niet lang of ik val in een diepe slaap. Het enige dat open blijft is het boek van Lars Jonsson op pagina's 152 en 153. Morgen gaan we er opnieuw voor!

☺ Belangrijkste waarnemingen:

Monniksgier, Vale gier, Steenarend, Slangenarend, Dwergarend, Grauwe kiekendief (melanistische vorm), Kleine torenvalk, Raaf, Zwarte ooievaar, Grote trap, Kleine trap, Scharrelaar, Kuifkoekoek, Kalanderleeuwerik, Theklaleeuwerik, Kortteenleeuwerik, Vale gierzwaluw, Blonde tapuit, Spaanse mus.

Dag 4: Zondag 25 april 2010.Tocht:

Torrejón el Rubio – Trujillo – Zorita – Acedera – Orellana la Vieja – Cabeza del Buey – Orellana la Vieja – Vegas Altàs – Zorita – Trujillo – Jaraicejo – Almaraz – Saucedilla – Casatajeda – Serrejon – Villareal de San Carlos – Torrejón el Rubio

Waarnemingen dag 4:

Geen zondagrast voor de Belgen. Met een lange dagtocht naar La Serena voor de boeg sluipen we net na dag en dauw Torrejón uit. Net zoals gisteren valt het autoluwe verkeer richting Trujillo in goede smaak. Wij kunnen daardoor immers vaart maken zodat we op onze eindbestemming van vandaag meer tijd kunnen spenderen. De route wordt zodanig uitgestippeld dat we rechtstreeks aansluiting vinden met de 30 kilometer lange secundaire weg die dwars door de steppe loopt. Onderweg wordt weinig naar vogels gekeken. We geraken stilaan gewoon aan de **Zwarte en Rode wouwen**, **Zuidelijke klapeksters** en **Roodkopklauwieren**. Zelfs de **Bruine kiekendieven** en **Scharrelaars** in de buurt van Zorita en de **Lachsterns** van Vegas Altàs krijgen weinig aandacht. Slechts kort de voet van het gaspedaal en dan weer volle bak verder. In het oude kerkje van Acedera huizen enkele koppeltjes **Kleine torenvalk**. Net zoals de bewoners van het dorp bidden ze geregeld in de omgeving ervan. We passeren niet minder dan 3 stuwdammen om op de plaats van bestemming te geraken. Ze vormen achtereenvolgens de bouwstenen van de embalses de Orellana, del Zujar en de la Serena. Het duurt niet lang of de **Rode patrijzen** lopen met de wagen mee. De plek is zeer herkenbaar, sinds onze vorige ontmoeting met La Serena is er blijkbaar weinig veranderd. In de schaduw van enkele eucalyptusbomen gaan we rustig ontbijten. Het is net geen 9 uur, dus perfect op schema. **Zandhoenders** met witte en zwarte buiken zijn de eersten die van zich laten horen. Voorlopig komen ze nog niet in beeld maar ze zijn wel (on)rechtstreeks de aanleiding om het ontbijt kort te houden. Aan de overzijde van de baan zien we enkele **Witbuikzandhoenders** landen maar een hek verspert ons de weg. Al die gronden in privébezit vormen in Spanje soms een nadeel. We keren snel terug en scoren nu met **Zwartbuikzandhoenders** en enkele **Vorkstaartplevieren**. Beide soorten landen in een net omgeploegde akker en worden al gauw onvindbaar. De onverharde weg die vertrekt aan de parking leidt ons ver de steppe in. Natuurlijk spelen daarbij ook de vogels een grote rol. Het duurt niet lang of de eerste **Grote trappen** komen in beeld. Eerst nog aarzelend en individueel, later in kleine groepjes maar de afstand blijft groot. Uit een klein steppemeertje stijgen 3 **Zwarte ooievaars** op. Waarschijnlijk hebben ze hier de nacht doorgebracht en trekken ze nu verder naar hun eindbestemming. De warme lucht zal hen hierbij wel een handje helpen want na enkele minuten verdwijnen ze als kleine zwarte stippen uit het gezichtsveld. Een eindje verder en op een prachtig uitzichtpunt eindigt de eerste uitstap. Het is te zeggen, we keren de wagen, stappen uit en gaan even het gebied scannen. Alle, maar dan ook alle soorten die we hier verwachten laten zichzelf strikken. Van groot naar klein spreken we van **Grote trap**, **Bruine** en **Grauwe kiekendief**, **Kleine trap**, **Griel**, **Witbuik-** en **Zwartbuikzandhoen**, **Kuifkoekoek**, **Vorkstaartplevier**, **Steenuil**, **Kwartel** en een resem aan verschillende soorten **Leeuweriken**. Een mooi lijstje om mee te beginnen, de dag kan nu al niet meer stuk!

Terug op de asfaltweg volgen we enkele kilometer het glooiende landschap. Hier wel dichte ontmoetingen met de familie Von Trap. Een 10-tal mannetjes **Grote trap** verspreid over een hectare zijn prachtig uitgedost en klaar voor de parade. De wijfjes zijn met de helft minder maar genieten duidelijk van de belangstelling. Tussen hen lopen en vooral roepen hun kleinere soortgenoten. Eén van de ♂♂ **Kleine trap** zet zijn zwarte halsveren op en brengt zijn typische “zang” te berde. De rest van de tocht is het komen en gaan van verschillende vogelsoorten. Om hen opnieuw van dichterbij en op ons gemakje te bekijken schuiven we terug de steppe in. Een honderdtal **Vale gieren** laat zich drijven op thermiek, speurend naar iets dat al een eindje over datum is. Een meertje, eerder een plasje, herbergt een zwemmende **Zwarte ruiter** en verschillende koppeltjes **Steltkluit**. Van de laatste komen hun stelten goed van pas in het ondiepe water en zij hoeven hun verenkleed dan ook niet nat te maken. Bij een eerste grasveld treffen we een kolonie **Grauwe kiekendieven** aan. Baltsend, roepend, jagend, prooi doorgevend, ... alles komt aan bod in deze commune die wel meer dan 20 exemplaren telt. **Grielen** en **Zwartbuikzandhoenders** zijn de volgende pareltjes, de ene lopend, de andere vliegend. Nog voor we ze zien vliegen 3 **Grote trappen** over onze hoofden, we horen letterlijk de wind in hun veerpartijen zingen. Diep in het gebied cirkelen opnieuw aaseters, het zijn 20 **Vale** en 2 **Monniksgieren**. Ze hangen laag en hebben net een feestmaal achter de rug, te zien aan de goedgevulde kroppen. Enkele **Rode patrijzen** alarmeren herhaaldelijk en ook een rondscharrelende **Hop** tilt steeds zijn hoofd zijwaarts. Er zitten dus blijkbaar meerdere rovers in de buurt. Het wijfje **Bruine kiekendief** is er één van, helaas voor haar vinden we het koppel **Havikarend** net iets interessanter. Het plaatje op pagina 153 uit Lars Jonsson komt zowaar tot leven! Minutenlang geven ze een heuse luchtshow weg om vervolgens af te glijden richting heuvels achter Cabeza del Buey. Ook wij trekken die richting uit en maken opnieuw kennis met een kolonie **Grauwe kiekendief**. Zij is zelfs nog groter dan de vorige en op een gegeven moment hangen er niet minder dan 33 (!) exemplaren in de buurt, het is de zoveelste streling voor het oog. Net voor het binnenrijden van Cabeza zitten nog enkele **Kortteenleeuweriken** op de verharde weg en op een onbewerkte stenige akker. In het dorp zelf scheren honderden **Gierzwaluwen** door het luchtruim, volgens mij zitten er ook **Vale gierzwaluwen** tussen. De papa bevestigt dit stilzwijgend maar is veel enthousiaster over de lichte fase **Dwergarend** die elke beweging van de troep gemengde apussen nauwlettend in het oog houdt. Met nu alle steppesoorten en wat extra's in de pocket wordt besloten om naar de rijstvelden van Vegas Altàs te rijden en La Serena te verlaten. Een ode aan laatstgenoemde en gewoonweg fantastische gebied wordt gebracht door een horde **Vale gieren** die zich verzamelen rond het kadaver van een schaap. Het duurt een tijdje vooraleer de pikorde is ingesteld welke gepaard gaat met menig pik- en klauwincident en breedvleugelig machogedrag. Het steppetochtje wordt beëindigd met een toetje, letterlijk en figuurlijk, op dezelfde parking als vanmorgen. Het gevleugelde gezelschap bestaat nu wederom uit onvindbare **Zandhoenders**, dansende **Vorkstaartplevieren** en een zingende **Kleine karekiet** en **Bergfluitier**. Een klein half uur later staan we op de stuwdam van Orellana het grote en gelijknamige meer af te speuren. Behalve een mooi uitzicht over het meer en een eenzame **Geelpootmeeuw** levert het speurwerk niet veel op.

De luid zingende **Nachtegaal** en de kleine kolonie **Bijeneter** aan de uitwatering brengen toch nog een beetje soelaas. We hebben even moeite met het vinden van de befaamde rijstvelden van Vegas en rijden eerst langs een aquaduct en de buitenwijk van het dorp om daarna met vol overgave het gebied in te duiken. Een goede keuze om deze plek te bezoeken op een zondag zo blijkt. De combinatie van brede landbouwmachines en smalle wegen is niet echt opportuun maar op deze dag maken enkel de waterpompen lawaai en staan de machines met grote rubberen banden keurig langs de kant. We kunnen dus rustig onze hobby uitoefenen zonder halsbrekende toeren te moeten uithalen. **Koereigers** zijn bijzonder talrijk en duiken overal op. Een eerste rijstveld is goed voor exact 20 **Lachsterns**, minstens dubbel zoveel **Stelkluten** en slechts 1 **Tureluur**. Hier wordt ook weer duidelijk dat het natte voorjaar er voor gezorgd heeft dat de migrerende steltlopertjes elders voldoende keuze hebben om te foerageren. Het gebied wordt volledig doorkruist en dat levert meerdere zingende **Grote** en **Kleine karekieten** op. Soms hebben ze niet meer dan een vierkante meter riet nodig. Een zeilende **Zwarte wouw** en een biddende **Slangenarend** jagen een groep van ten minste 100 **Vorkstaartplevieren** op. Ze vermengen zich snel met de aanwezige **Gierzwaluwen** en op afstand zijn ze soms moeilijk te onderscheiden van elkaar. Landen doen ze op moeilijk te bereiken en modderige percelen maar met de telescoop kunnen her en der baltsende koppeltjes ontwaard worden. Uit een wilgenbosje klinkt het onmiskenbare lied van een prachtig mannetje **Wielewaal**. We zien hem nog snel zijn toevlucht zoeken in het veilige hart ervan. Het laatste ondergelopen rijstveld herbergt nog 5 **Lachsterns** en voor het eerst in onze carrière zien we 5 **Sint Helena Fazantjes**. Samen met tiggervink één van de exoten die je hier kan aantreffen. Richting hoofdbaan is het al roofvogels wat de klok slaat. Een **Buizerd**, een **Zwarte wouw**, een **Rode wouw** en een **Slangenarend** volgen elkaar in de vermelde volgorde op. Natuurlijk zijn **Vale gieren** nooit ver weg en stilaan lokken zij ons terug richting Monfragüe. Nabij Zorita zitten opnieuw 2 **Scharrelaars** maar in tegenstelling tot vanmorgen steekt nu het drukke verkeer een stok in de wielen en moeten we het doen met een fly by waarneming. Het zonnetje staat nog redelijk hoog aan de hemel als we Trujillo op een draffe passeren. Ik heb ondertussen een ideetje dat continu door mijn hoofd spookt maar spreek er alsnog niet over met mijn medereiziger. Via de snelweg gaat het te snel dus afrit 227 Jaraicejo biedt een oplossing. Vanaf hier kunnen we de voormalige en in verval geraakte hoofdweg tussen Naval Moral en Trujillo volgen. Een eerste stop wordt ingelast bij het passeren van de Aroyo de la Vid, onbewust samen met een groep Scandinavische amateur vogelkijkers. Amateurs? Wel ja, terwijl zij zich zitten te vergapen aan **Futen**, **Witte kwikstaarten** en **Zwartkoppen** zien wij **Zwarte ooievaar**, 4 **Slangenarenden** en een **Wielewaal**. Het is er zalig vertoeven, zonnetje op ons gelaat en een zacht briesje over het wateroppervlak. In de struiken tussen de parking en de hoofdbaan is het een gekwetter en geritsel van jewelste. Verschillende **Kleine zwartkoppen** en **Baardgrasmussen** zijn het helemaal niet eens met elkaar wat betreft de ingenomen ruimte. Omdat ze meer oog hebben voor elkaar dan voor de humane omstaanders levert het prachtige beelden op. De tocht naar Almaraz wordt ingezet en langs de oude baan treffen we meer vergane glorie aan. Baancafés, dancings, hotels, motels, ... het heeft allemaal zijn beste tijd gehad en is nu reddeloos verloren en overgelaten aan de vernielzucht van vandalen.

Waarom de Spaanse overheid deze plekken geen tweede leven heeft gegeven kan er tot op de dag van vandaag bij mij niet in. Consumptiemaatschappij zeker? Anyway, back to basics. De beboste hellingen met zowel inheemse als uitheemse boomsoorten herbergen vele gewone soorten die onze reislijst graag bevolken. Zo horen we **Grote lijster**, **Zanglijster**, **Merel**, **Roodborst** en **Winterkoning** geregeld zingen. Was het niet voor de omgeving wanen we ons zowaar in ons eigenste Belgenlandje. De krachtige vuurbal begint een oranje gloed uit te stralen en staat al stevig in het Westen wanneer Almaraz wordt bereikt. Net buiten de dorpsgrens wacht ons een zeer laag cirkelende **Slangenarend** met prooi op. De vogel is uitermate mooi getekend. Tijd om de papa op de hoogte te brengen van mijn snode plannen. Vandaag zou ik graag afsluiten aan de Portillo del Tietar en blijven tot het donker wordt om zo een kans te wagen om de daar aanwezige oehoe waar te nemen. Der Alte is niet echt overtuigd van mijn goede intenties en blijft nagenoeg onbewogen, bijna stoïcijns zelfs. Via Saucedilla, wat **Koereigers**, **Bijeneters** en **Nachtegalen** komen we op het eindpunt van onze waarnemingsdag aan. Er is wel wat volk aanwezig, gelukkig bijna geen toeristen, en de wagen kan netjes geparkeerd worden op de kleine parking. Met het verdwijnen van de zon achter de rotsen keren ook alle in de buurt verblijvende grote vogels terug om zich klaar te maken voor de nacht. De niet nestelende **Vale gieren** troepen samen op de toppen terwijl de nestelende hun jongen afdekken voor de nakende afkoeling. **Aasgieren** en **Zwarte ooievaars** verraden hun semi verborgen nesten door in de buurt te landen en er vervolgens nonchalant naar toe te stappen. Zang komt van **Blauwe rotslijster** en **Grijze gors**, voor hen maakt het voorlopig niet uit of het nu licht is of donker wordt. De **Rode patrijzen** op de helling aan de overzijde zijn er niet gerust in en slaken continu alarmkreten bij het arriveren van de ene of de andere raptor. Ondertussen hebben we kennis gemaakt met een sympathieke Nederlander. Tja, je komt ze dan ook overal tegen hé die Hollanders. Tot het invallen van de duisternis wisselen we verhalen uit over te bezoeken plekken, niet alleen in Extremadura maar ook elders in Spanje. Zo horen we hier voor het eerst over Villafafila praten, het Mekka voor grote trap op het Iberisch schiereiland. Dit wordt misschien wel een van de volgende short trips. Plotseling opschudding wanneer een **Oehoe** begint te roepen. Het duurt dan ook niet lang of haar maatje geeft antwoord. Nu de beesten nog zien. De duisternis zet zich onverminderd verder in maar tegen de top zien we een schicht van een grote vogel, maar was dit de grote uil? We hebben geluk, geruisloos komt één van de **Oehoes** de rivier overgevlogen, recht over ons. En het is nog niet gedaan, enkele minuten later zien we ook de tweede vogel een heel eind de rivier Tietar volgen vooraleer hij opgeslokt wordt door de nacht. Het hoeftgetrappel van een **Moorse nachtzwaluw** dooft stilaan uit wanneer we ons naar de wagen begeven. Moe maar voldaan leggen we de laatste kronkelende kilometers naar onze verblijfplaats af. We zijn voorzichtig je weet maar nooit. Ik hou nog 2 keer halt. Een bewuste stop om te kijken of ik de door mijn voorganger aangereden slang nog kan redden, jammer maar helaas. En een instinctieve "coup de frein" om 2 overstekende **Herten** veilig hun tocht te laten verder zetten. Morgen alweer de laatste dag, we hopen om in schoonheid af te sluiten en de reislijst nog wat aan te dikken.

© Belangrijkste waarnemingen:

Monniksgier, Vale gier, Aasgier, Havikarend, Slangenarend, Bruine kiekendief, Grauwe kiekendief, Raaf, Zwarte ooievaar, Rode patrijs, Grote trap, Kleine trap, Griel, Steltkluit, Vorkstaartplevier, Lachstern, Witbuikzandhoen, Zwartbuikzandhoen, Kuifkoekoek, Scharrelaar, Oehoe, Moorse nachtzwaluw, Kortteenleeuwerik, Grote karekiet, Bergfluitser, Baardgrasmus, Kleine zwartkop, Sint Helena Fazantje, Grijsze gors.

Vale gier – Foto Filip De Vos

Grijsze wouw – Foto Filip De Vos

Dag 5: Maandag 26 april 2010.Tocht:

Torrejón el Rubio – Villareal de San Carlos – Embalse de Arrocampo Almaraz – Alberche – Madrid

Waarnemingen dag 5:

L'ultimo giorno. Het heeft geen zin om lang in bed te blijven liggen, de oranje gloed van de ochtendzon zuigt ons als het ware naar buiten. De papa maakt zijn toilet terwijl ik mijn valies inpak. Vervolgens keren de rollen om. Sleutels laten we achter in de kamer. Dit werd zo afgesproken met de eigenares nadat alle nog openstaande rekeningen de dag ervoor werden vereffend. Een laatste keer knalt de zware voordeur dicht, de eerste keer door ons toedoen. Aan de Peña Falcón is het zeer rustig op gebied van menselijke activiteit, een droom voor elke vogelkijker. Telescoop wordt opgesteld en gericht op de in zon badende oostelijke flank. **Vale gieren** zijn niet geneigd om zo vroeg op de wieken te gaan en houden het bij spreiden van de vleugels. Het zijn vooral de zangvogels die je van klif naar klif ziet springen of vliegen. **Zwarte roodstaart**, **Blauwe rotslijster** en **Grijze gors** strijden om de eerste plaats op het gebied van meest en best gezien te worden. Centraal zit een **Zwarte tapuit** luidkeels te zingen, de meeste strofen bereiken net onze gehoorgang. **Alpengierzwaluwen** scheren van piek naar piek en steken geregeld de Taag over om hoog rond het oude klooster en laag onder de brug te scheren. Bij het opbergen van het materiaal verlaten 2 **Aasgieren** de rots, ongetwijfeld om hun kroost te voorzien van de nodige vitamines. Beneden aan de brug opnieuw een **Zwaluwentraktatie**, figuurlijk voor ons en letterlijk voor de hongerige **Zwarte vrouwen**. Een van de **Aasgieren** is blijkbaar ook afgedaald maar geeft er na een paar rondjes de brui aan. Eindelijk een goede waarneming van een **Rotsmus** op de reling. De beklimming naar Villareal de San Carlos kennen we ondertussen maar in plaats van net na dit dorp richting Tajadilla te rijden, rijden we rechtdoor naar de volgende mirador in de omgeving van de Puerto de la Serrana. Een goede plek om een tijdje te vertoeven en te genieten van de eerste maaltijd van de dag. In de schaduw is het nog wat frisjes maar daar waar de zon zich tussen pieken en spleten weet te murwen kan gerust in T-shirt worden gelopen. **Monniks-** en **Vale gieren** komen als reusachtige zweeftuigen de vallei een eerste keer verkennen vandaag. Boven een rustig wandelend **Hert** zingt een **Wielewaal** die ter plaatse blijft. Plots opschudding, een adulte **Havikarend** zweeft traag voorbij en landt zowaar enkele honderden meters verder in de top van een den. Lang duurt het allemaal niet want de vogel vindt niet echt zijn draai en besluit zich wat verder én uit ons zicht te zetten om niet meer te verschijnen. De maquisstruiken aan onze kant van de vallei herbergen nog mooie dingen. Enkele **Provençaalse grasmussen** zijn druk in de weer en duiken op uit het niets en verdwijnen er ook weer in. Dan zijn de **Blonde tapuiten** een stuk makkelijker. Zij kiezen een top van een struik om hun ballade te verkondigen en duiken slechts weg wanneer er echt gevaar dreigt. Dat komt van een prachtig getekende adulte **Slangenarend** en 4 **Raven**. Het wordt stilaan tijd om ons richting Madrid te begeven, willen we dat op een rustige en aangename manier doen. Natuurlijk kunnen we de waarnemingsplekken Mirador de Tajadilla en de Portilla del Tietar niet links laten liggen. De afwezigheid van 2 benige species hebben er ongetwijfeld mee te maken.

De sightings op de eerste plek zijn mager te noemen met slechts 1 **Monniksgier** en 1 **Zwarte wouw**. Hiervoor hadden we echt de wagen niet uit gemoeten ware het niet voor de betoverende omgeving. Op de tweede plek meer moois. **Aasgier** en **Zwarte ooievaar** laten zich zowel in vlucht als op nest strikken. En ook **Dwergarend** is nu van de partij, het zijn de eerste van de dag en van elke kleurvariant één. In een struik op de steile helling boven de geparkeerde wagen zingt een **Baardgrasmus** die na enige momenten “pssshen” zich alsnog uitstekend laat bekijken. Nationaal Park Monfragüe is / wordt nadien een feit. Af en toe pikken we nog een **Ooievaar**, **Bijeneter**, **Klauwier** of **Blauwe ekster** mee maar ook zij kunnen niet voorkomen dat het park onherroepelijk achter ons en uit zicht verdwijnt. Tijdens onze babbel gisteren met de Nederlander, toen we zaten te wachten op de invallende duisternis, heeft hij ons nog een leuke plek aangewezen in de omgeving van Saucedilla waar we naar woudaapjes zouden kunnen speuren. Nu speuren is veel gezegd want hij beweerde dat ze zomaar van de ene plas naar de andere vliegen. Zo gezegd zo gedaan, wij op weg naar de bewuste plek. Niet lang nadat onze wagen gedeeltelijk in de schaduw wordt gezet en we plaatsnemen op het pad dat de twee plassen doorsnijdt vliegen inderdaad meerdere **Woudaapjes** heen en weer. In totaal tellen we 6 verschillende exemplaren van 2 verschillende sexen. Vogels die verwijzen naar de ene of de andere kleur zijn **Purperreiger**, **Bruine kiekendief**, **Purperkoet** en **Groenpootruiter**. De laatste is enkel in vlucht te bewonderen en te herkennen aan zijn kenmerkende roep. Een **Oeverloper** is duidelijk meer op zijn gemak en struint wippend de oevers af. Zon en wind spelen ons parten om goede waarnemingen te verrichten van **Snor** en **Grote karekiet**. Ofwel zitten ze te kwebbelen in tegenlicht ofwel buigt de rietstengel waarop ze zitten zo ver door dat ze verdwijnen achter nog meer rietstengels. De brandende centrale ster van ons zonnestelsel staat ondertussen zo hoog aan het firmament dat het niet anders dan dicht tegen het middaguur kan zijn. Met nog een tocht van ruim 150 kilometer en een passage over de ring van Madrid voor de boeg lijkt het ons een goed idee om stilaan de spullen bij elkaar te rapen, **Monniksgieren** en een lichte fase **Dwergarend** ten spijt. Op de NV gaat het snel. Een leuk uitzienend baanrestaurant ter hoogte van Oropresa is het volgende doelwit. Onze aangekochte voedingsreserves van de vorige dagen zijn volledig uitgeput dus rest ons enkel om wat tappas en / of een bocadillo te verorberen. Om aan te duiden wat we graag willen eten gebruik ik niet alleen gebarentaal, ook mijn kennis van de Italiaanse taal werkt wonderbaarlijk. Om het suikergehalte op peil te houden drinken we meerdere colatjes. Na een half uurtje is het tijd om te vertrekken. Opnieuw heb ik een plannetje in gedachten waar ik vader nog niks over verteld heb. Indien er tijd over is zou ik graag nog even in de omgeving van de oevers van de Taag willen geraken. Meer bepaald in de buurt van Las Herencias maar dan aan de overzijde, de rechteroever. Pas als ik de afrit richting Alberche neem breng ik Felix senior op de hoogte van mijn snode plan. Hij stemt zonder te morren in. In het dorp zelf zien we de eerste fietser van de hele reis, de fiets is blijkbaar niet zo populair in dit deel van Spanje. De rivier komt stilaan in beeld maar echt dicht bij de oevers van de hier redelijk brede stroom geraken we niet. **Aalscholvers** en **Koereigers** vliegen geregeld solitair en in groepjes voorbij. De tocht wordt een race tegen de tijd. Ik heb mezelf heen en weer maximaal 40 minuten gegeven. Na 18 minuten tocht eindelijk een uitzichtpuntje. Op een bebost eiland middenin de rivier zitten ze. Of dit nu de reigerkolonie van Las Herencias is weten we niet met zekerheid.

Maar naast de talrijke **Koereigers** ontdekken we ook verschillende **Kwakken** en **Kleine zilverreigers**. Time is short en veel langer dan 2 minuten aandacht krijgen deze gevederde vrienden niet. Na 39 minuten en 41 seconden rijdt de Seat terug op de NV richting Madrid. Nog 2 **Dwergarenden** en een bijna ongetekende en onvolwassen **Slangenarend** zijn de laatste noemenswaardige highlights langs de autosnelweg. Ter hoogte van Navalcarnero stoppen we een laatste keer om de wagen vol te tanken en alle spullen een plaats te geven in de reiskoffers. Vanaf Mostoles zwelt de verkeersstroom aan en schenk ik bijgevolg enkel nog aandacht aan de weg. Al snel staat de luchthaven Barajas aangegeven. In tegenstelling tot enkele dagen geleden opteren we nu om de noordenring te volgen. Deze weg is veel langer dan de zuidenring maar heeft als voordeel veel minder verkeersintens te zijn. De tijd tikt stilaan weg en net als we denken dat we te laat zullen komen doemt de luchthaven op. We werden voor ons vertrek naar Spanje gewaarschuwd voor de korte inrit naar het huurwagenpark en slechte aanduiding ervan en missen hem bijgevolg ook. Creatief zijn dan maar. Ik besluit de papa en de bagage te droppen aan de terminal en zal zelf de wagen wel terugbrengen. Om tijd te winnen geef ik goed gas met als resultaat dat ik er in slaag om een tweede keer de juiste afrit te missen. **Kieken!** Om het in vogeltermen te zeggen. Derde keer goede keer dan maar. Het inleveren van de wagen is een makkie en al snel kan ik op zoek gaan naar vader die ik duidelijk de instructie heb gegeven om in de hal te blijven staan. Eens aldaar aangekomen niks te zien natuurlijk. Ook zijn telefoon neemt hij in eerste instantie niet op. Net zoals crocodile dundee is hij meer dan waarschijnlijk walkabout. Uiteindelijk komt alles goed na wat heen- en weergeloop en telefoontjes waarvan de gesprekken al dan niet op een voicemail belanden. Aan de incheckbalie doet de Spaanse medewerkster redelijk irritant en verplicht mij om mijn tas met optisch materiaal mee te geven met de normale bagage. Na wat woordenwisselingen kiezen we voor de gulden middenweg. Het bewuste valiesje mag toch mee mits ze enkele kilo's lichter wordt gemaakt. Wat een aanstellerij, het woord bitch is zelfs op zijn plaats, zeker wanneer we achteraf verschillende reizigers met meerdere stuks handbagage zonder problemen zien inchecken. Uiteindelijk verdwijnt deze lichte irritatie als een druppel water in een onmetelijke oceaan wanneer we bij het wachten om te boarden terugblikken op onze reis. Het is er weer eentje geworden om in te kaderen en nooit meer te vergeten!

☺ Belangrijkste waarnemingen:

Zwarte ooievaar, Kwak, Woudaap, Vale gier, Monniksgier, Aasgier, Havikarend, Slangenarend, Dwergarend, Blonde tapuit, Zwarte tapuit, Baardgrasmus, Provençaalse grasmus, Rotsmus, Raaf, Blauwe ekster

Ronan Felix
2 Juli 2011

IV. SOORTENLIJST EN KORT OVERZICHT:

- 1. Fuut** *Podiceps cristatus*
Waargenomen op bijna al grote plassen.
- 2. Dodaars** *Tachibaptus rufficollis*
Minder algemeen als fuut, gezien nabij Talavan en op een plasje midden in de dehesa.
- 3. Aalscholver** *Phalacrocorax carbo*
Aanwezig in kleine aantallen op de embalse Arrocampo Almaraz en langs de Taag in de omgeving van Las Herencias.
- 4. Wouwaap** *Ixobrychus minutus*
Enkele koppeltjes in een rietveldje ten noorden van Arrocampo Almaraz.
- 5. Kwak** *Nycticorax nycticorax*
Op de laatste dag enkele vogels in een gemengde kolonie met Koe- en Kleine zilverreiger.
- 6. Koereiger** *Bubulcus ibis*
Algemeen.
- 7. Kleine zilverreiger** *Egretta garzetta*
Geregeld waargenomen op verschillende plekken.
- 8. Grote zilverreiger** *Casmerodius albus*
Enkele vogels in de rietvelden van Arrocampo Almaraz.
- 9. Blauwe reiger** *Ardea cinerea*
Enkele vogels in de rietvelden van Arrocampo Almaraz.
- 10. Purperreiger** *Ardea purpurea*
Een kleine kolonie in de rietvelden van Arrocampo Almaraz.
- 11. Ooievaar** *Ciconia ciconia*
Algemeen
- 12. Zwarte ooievaar** *Ciconia nigra*
Goed vertegenwoordigd in Monfragüe alwaar verschillende nesten werden teruggevonden. Drie exemplaren in La Serena.
- 13. Wilde eend** *Anas platyrhynchos*
Verspreide waarnemingen.
- 14. Krakeend** *Anas strepera*
Verspreide waarnemingen.
- 15. Grijze wouw** *Elanus caeruleus*
Een koppeltje in de omgeving van Saucedilla liet zich goed tot zeer goed bekijken.
- 16. Zwarte wouw** *Milvus migrans*
Algemeen.
- 17. Rode wouw** *Milvus milvus*
Op alle plekken waargenomen, talrijker dan verwacht.

18. **Aasgier** *Neophron percnopterus*
Verschillende koppels in Monfragüe, enkele nesten werden teruggevonden nabij de Pena Falcon en Portilla del Tietar.
19. **Monniksgier** *Aegypius Monachus*
Waargenomen in alle gebieden.
20. **Vale gier** *Gyps fulvus*
Algemeen en op sommige plaatsen talrijk, verschillende nesten doorheen het NP Monfragüe.
21. **Grauwe kiekendief** *Circus pygargus*
Algemeen in de steppen met soms reusachtige kolonies, o.a. > 15 exemplaren in de omgeving van Malpartida, 2 kolonies in La Serena hielden samen > 50 exemplaren! De zeldzame melanistische vorm werd gezien in de steppen rond Cáceres.
22. **Blauwe kiekendief** *Circus cyaneus*
Een adult ♀ in de steppen van Bélen.
23. **Bruine kiekendief** *Circus aeruginosus*
Vooral gezien in de omgeving van de rietvelden in Saucedilla.
24. **Sperwer** *Accipiter nisus*
Enkele verspreide waarnemingen in Monfragüe.
25. **Buizerd** *Buteo buteo*
Algemeen.
26. **Steenarend** *Aquila chrysaetos*
Een showkoppel ten zuiden van de Pena Falcon liet zich uitzonderlijk mooi waarnemen.
27. **Spaanse keizerarend** *Aquila adalberti*
Een adulte vogel verbleef de hele periode in de omgeving van de Portilla del Tietar, ook baltsend gezien. Er wordt verondersteld dat de vogel achter de rots broedt.
28. **Havikarend** *Hieraaetus fasciatus*
Een koppel in La Serena en een vogel in de omgeving van de Puerto de la Serrana.
29. **Dwergarend** *Hieraaetus pennatus*
Overal waargenomen, zowel lichte als donkere fase. Totaal aantal sightings: 34 (25LF)
30. **Slangenarend** *Circaetus gallicus*
Overal waargenomen. Totaal aantal sightings: 40
31. **Torenvalk** *Falco tinnunculus*
Algemeen.
32. **Kleine torenvalk** *Falco naumanni*
Redelijk veel waargenomen. Stronghold in Trujillo maar ook gezien in Saucedilla en onderweg naar La Serena.
33. **Boomvalk** *Falco subbuteo*.
Enkele waarnemingen in Monfragüe.
34. **Slechtvalk** *Falco peregrinus*
Een koppel op de Pena Falcon.

35. **Rode patrijs** *Alectoris rufa*
Algemeen, vooral gezien tijdens de steppetochten. Zeer talrijk in de steppen rond Cáceres.
36. **Kwartel** *Coturnix coturnix*
Gezonde aantallen in de steppe, hoofdzakelijk auditief.
37. **Waterhoen** *Gallinula chloropus*
Enkele vogels op de grote plassen.
38. **Meerkoet** *Fulica atra*
Enkele vogels op de grote plassen.
39. **Purperkoet** *Porphyrio porphyrio*
Verschillende exemplaren in de rietvelden van Arrocampo Almaraz.
40. **Kleine trap** *Tetrax tetrax*
Een uitgesproken steppevogel met vogels in Bélen en La Serena.
41. **Grote trap** *Otis tarda*
Net zoals zijn kleine broer een steppevogel met goede aantallen in Bélen, Malpartida en La Serena.
42. **Griël** *Burhinus oedicephalus*
Werd op verschillende locaties gezien en gehoord. Bélen, La Serena en in de omgeving van Torrejon El Rubio.
43. **Steltkluut** *Himantopus himantopus*
Algemeen in Vegas Altas, enkele vogels in La Serena.
44. **Vorkstaartplevier** *Glareola pratincola*
Een groep van +/- 100 exemplaren in Vegas Altas met alles erop en eraan (o.a. baltsende vogels). Verder nog enkele vogels in La Serena en boven het embalse de Arrocampo Almaraz.
45. **Tureluur** *Tringa totanus*
Een solitaire vogel op één van de rijstvelden in Vegas.
46. **Zwarte ruiter** *Tringa erythropus*
Een solitaire vogel zwemmend op een plasje in La Serena.
47. **Groenpootruiter** *Tringa nebularia*
Een overvliegende vogel op de laatste dag in de omgeving van de rietvelden van Arrocampo.
48. **Oeverloper** *Actitis hypoleucos*
Enkele vogels langs de oevers van het embalse de Arrocampo Almaraz.
49. **Geelpootmeeuw** *Larus michahellis*
Enkele vogels langs de Taag, in Madrid en op de embalse de Orellana.
50. **Lachstern** *Sterna nilotica*
In totaal zo'n 25 à 30 vogels in Vegas Altas en enkele exemplaren in Arrocampo Almaraz.
51. **Zwartbuikzandhoen** *Pterocles orientalis*
Enkel waargenomen in La Serena, grote aantallen bleven uit wegens voldoende water.
52. **Witbuikzandhoen** *Pterocles alchata*
Enkel waargenomen in La Serena, grote aantallen bleven uit wegens voldoende water.

- 53. Houtduif** *Columba palumbus*
Verspreide waarnemingen in geschikt habitat.
- 54. Holenduif** *Columba oenas*
Verspreide waarnemingen in geschikt habitat.
- 55. Rotsduif** *Columba livia*
Verspreide waarnemingen in geschikt habitat.
- 56. Zomertortel** *Streptopelia turtur*
Verspreide waarnemingen van een handvol vogels in verschillende gebieden.
- 57. Turkse tortel** *Streptopelia decaocto*
Algemeen
- 58. Koekoek** *Cuculus canorus*
Enkele vogels in Monfragüe, meestal auditief.
- 59. Kuifkoekoek** *Clamator glandarius*
Veel meer waargenomen als verwacht met vogels in El Gordo (3), Bélen (2), Malpartida (1) en La Serena (1).
- 60. Oehoe** *Bubo bubo*
Het koppel gehuisvest aan de Portilla del Tietar werd tijdens de laatavondexcursie bij het invallen van de duisternis zowel auditief als visueel waargenomen.
- 61. Steenuil** *Athene noctua*
Enkele vogels in de steppen.
- 62. Moorse nachtzwaluw** *Caprimulgus ruficollis*
Enkel auditief waargenomen met enkele exemplaren aan het stuwmeer van Torrejon El Rubio en aan de Portilla del Tietar.
- 63. Alpengierzwaluw** *Apus melba*
Werd gezien rond de watertoren van Torrejon El Rubio en rondom het oude klooster, de Pena Falcon en de brug over de Taag in NP Monfragüe.
- 64. Vale gierzwaluw** *Apus pallidus*
Waarschijnlijk algemeen, goed waargenomen in Trujillo en Cabeza del Buey.
- 65. Gierzwaluw** *Apus apus*
Algemeen.
- 66. IJsvogel** *Alcedo atthis*
Enkele keren waargenomen vooral aan het stuwmeer van Torrejon en Arrocampo Almaraz.
- 67. Bijeneter** *Merops apiaster*
Algemeen.
- 68. Scharrelaar** *Coracias garrulus*
Vogels in de buitenwijken van Cáceres en langs de baan naar La Serena. Geen vogels in de nestkasten langs de baan van Cáceres naar Talavan.
- 69. Hop** *Upupa epops*
Verspreide waarnemingen in alle gebieden.

- 70. Grote bonte specht** *Dendrocopos major*
Regelmatig waargenomen, meestal auditief.
- 71. Veldleeuwerik** *Alauda arvensis*
Talrijk in de steppen en de dehesa.
- 72. Boomleeuwerik** *Lullula arborea*
Enkele vogels in de hoger regionen van Monfragüe.
- 73. Kuifleeuwerik** *Galerida cristata*
Talrijk in de steppen en de dehesa.
- 74. Theklaleeuwerik** *Galerida theklae*
Geregeld gezien in de steppen en de dehesa, niet echt veel aandacht aan besteed om ze te onderscheiden van Kuifleeuwerik.
- 75. Kortteenleeuwerik** *Calandrella brachydactyla*
Geregeld waargenomen, vooral in La Serena.
- 76. Kalendarleeuwerik** *Melanocorypha calandra*
Talrijk in de steppen en de dehesa.
- 77. Rotszwaluw** *Ptyonoprogne rupestris*
Overal rond de rotsen in Monfragüe.
- 78. Oeverzwaluw** *Riparia riparia*
Enkele vogels om en rond een zandhoop voorbij Portillo del Tietar.
- 79. Roodstuitzwaluw** *Hirundo daurica*
Algemeen en overal waargenomen.
- 80. Boerenzwaluw** *Hirundo rustica*
Algemeen en overal waargenomen.
- 81. Huiszwaluw** *Delichon urbica*
Algemeen en overal waargenomen, op sommige plekken grote kolonies (o.a. brug over de Taag)
- 82. Witte kwikstaart** *Motacilla alba*
Geregeld waargenomen, voornamelijk in de omgeving van water.
- 83. Grote gele kwikstaart** *Motacilla cinerea*
Een exemplaar op het beton van de waterkrachtcentrale in Monfragüe.
- 84. Winterkoning** *Troglodytes troglodytes*
Verspreide waarnemingen.
- 85. Roodborst** *Erithacus rubecula*
Verspreide waarnemingen.
- 86. Nachtegaal** *Luscinia luscinia*
Algemeen en talrijk.
- 87. Zwarte roodstaart** *Phoenicurus ochruros*
Algemeen en talrijk.

- 88. Roodborsttapuit** *Saxicola torquata*
Verspreide waarnemingen in de steppe en rond Arrocampo Almaraz.
- 89. Tapuit** *Oenanthe oenanthe*
Verspreide waarnemingen in alle gebieden, een groepje van 7 trekkers nabij Saucedilla.
- 90. Zwarte tapuit** *Oenanthe leucura*
Op de laatste morgen een zingende vogel op de Pena Falcon.
- 91. Blonde tapuit** *Oenanthe hispanica*
Verschillende waarnemingen, zowel in de steppe van Belen als in Monfragüe (Puerto de la Serrana).
- 92. Blauwe rotslijster** *Monticola solitarius*
Gemakkelijk waar te nemen op alle grote rotspartijen in Monfragüe.
- 93. Merel** *Turdus merula*
Verspreide waarnemingen in alle gebieden.
- 94. Zanglijster** *Turdus philomelos*
Gezien in Monfragüe en omgeving.
- 95. Grote lijster** *Turdus viscivorus*
Gezien in Monfragüe en omgeving.
- 96. Snor** *Locustella luscinioides*
Verschillende vogels in de rietvelden van Arrocampo Almaraz.
- 97. Graszanger** *Cisticola juncidis*
Verspreide waarnemingen, voornamelijk rond de Taag en de embales buiten het NP.
- 98. Cetti's zanger** *Cettia cetti*
Luidruchtigste vogel in de omgeving van water en lage struiken.
- 99. Grote karekiet** *Acrocephalus arundinaceus*
Zingende vogels in de rietvelden van Arrocampo Almaraz.
- 100. Kleine karekiet** *Acrocephalus scirpaceus*
Verschillende vogels in de omgeving van Arrocampo Almaraz, een zingende vogel in een klein rietveldje in La Serena.
- 101. Provençaalse grasmus** *Sylvia undata*
Waargenomen op de laatste dag in de omgeving van de Puerto de la Serrana.
- 102. Baardgrasmus** *Sylvia cantillans*
Verschillende waarnemingen in Monfragüe (Pena Falcon, Portillo del Tietar) en langs de oude baan van Trujillo naar Navalmoral.
- 103. Kleine zwartkop** *Sylvia melanocephala*
Waargenomen aan het stuwmeertje in Torrejon El Rubio en langs de oude baan van Trujillo naar Navalmoral (ter hoogte van de Arroyo de la Vid).
- 104. Westelijke orpheusgramus** *Sylvia hortensis*
Een exemplaar aan de parasoldennen kreeg niet de aandacht die ze verdiende.

- 105. Grasmus** *Sylvia communis*
Verspreide waarnemingen.
- 106. Zwartkop** *Sylvia atricapilla*
Algemeen en talrijk in Monfragüe.
- 107. Tjiftjaf** *Phylloscopus collybita*
Vooral auditief waargenomen in bosrijke streken.
- 108. Westelijke bergfluits** *Phylloscopus bonelli*
Een exemplaar (op trek?) in eucalyptusbomen op een parking vooraan in La Serena.
- 109. Kuifmees** *Parus cristatus*
Verspreide waarnemingen in Monfragüe.
- 110. Pimpelmees** *Parus caeruleus*
Algemeen in bosrijke gebieden.
- 111. Koolmees** *Parus major*
Algemeen in bosrijke gebieden.
- 112. Zwarte mees** *Parus ater*
Verspreide waarnemingen in Monfragüe.
- 113. Staartmees** *Aegithalos caudatus*
Verspreide waarnemingen in Monfragüe.
- 114. Boomkruiper** *Certhia familiaris*
Verspreide waarnemingen.
- 115. Spaanse klapekster** *Lanius meridionalis*
Overal waargenomen, talrijk in de dehesa.
- 116. Roodkopklauwier** *Lanius senator*
Overal waargenomen, zeer talrijk in de dehesa.
- 117. Wielewaal** *Oriolus oriolus*
Elke dag meerdere exemplaren in Monfragüe, 4 exemplaren in een klein stukje dehesa rond Saucedilla en een vogel bij Vegas Altas.
- 118. Gaai** *Garrulus glandarius*
Algemeen in bosrijke gebieden.
- 119. Ekster** *Pica pica*
Algemeen.
- 120. Blauwe ekster** *Cyanopica cyana*
Algemeen in Monfragüe.
- 121. Kauw** *Corvus monedula*
Verspreide waarnemingen meestal rond stadjes en steden.
- 122. Raaf** *Corvus corax*
Waargenomen in alle gebieden, geregeld meepikkend met gieren.

- 123. Zwarte spreeuw** *Sturnus unicolor*
Algemeen in kleine aantallen.
- 124. Spreeuw** *Sturnus vulgaris*
Een groepje gewone spreeuwen werd gezien op de luchthaven van Madrid.
- 125. Ringmus** *Passer montanus*
Verspreide waarnemingen.
- 126. Huismus** *Passer domesticus*
Op sommige plekken talrijk tot zeer talrijk.
- 127. Spaanse mus** *Passer hispaniolensis*
Meeste waarnemingen in steppegebieden, waaronder een kolonie in een rij eucalyptusbomen in de buurt van het meer van Talavan.
- 128. Rotsmus** *Petronia petronia*
Enkele vogels rond de brug over de Taag.
- 129. Sint Helena fazantje** *Estrilda astrild*
Een nieuwe soort voor ons in Vegas Altas (Escape / Geïntroduceerd).
- 130. Vink** *Fringilla coelebs*
Algemeen.
- 131. Appelvink** *Coccothraustes coccothraustes*
Enkele vogels ten noorden van de Pena Falcon.
- 132. Europese kanarie** *Serinus serinus*
Algemeen.
- 133. Groenling** *Chloris chloris*
Algemeen.
- 134. Putter** *Carduelis carduelis*
Algemeen.
- 135. Kneu** *Carduelis cannabina*
Verspreide waarnemingen.
- 136. Grauwe gors** *Miliaria calandra*
Algemeen en talrijk in open en halfopen gebieden.
- 137. Cirlgors** *Emberiza cirlus*
Slechts 1 vogel waargenomen, een zingend ♂ ten zuiden van de Pena Falcon.
- 138. Griuze gors** *Emberiza cia*
Aanwezig op alle grote rotsen in Monfragüe.